

ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ

التجارة بالأغذية الإسلامية

Հեղինակ

Դոկտոր Արդույ-Ռահմեն Էլ-Շիհա

د. عبد الرحمن بن عبد الكريم الشبلة

Թարգմանությունը

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

& *Աննա Ռ. Հակոբ*

ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դոկտոր Արդույ-Ռահմեն Էլ-Շիհա

Թարգմանությունը

**EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER
(E.I.R.C)**

& Աննա Ռ. Հակոբ

Ստուգող հանձնաժողով:

Աբու Առամ

© Գրքի բոլոր իրավունքները պատկանում են հեղինակին

Դոկտոր Աբդուլ-Ռահմեն Էլ-Շիհա

Հեղինակը թույլատրում է վերատպել կամ կրկին հրատարակել գիրքը, եթե որպես նպատակ ծառայում է գրքի անվճար տարածումը, որի ընթացքում արգելվում է կատարել փոփոխություններ:

Վերոնշյալ կանոնները պահպանելու և անհրաժեշտության դեպքում հեղինակը պատրաստ է տրամադրել գրքի բարձրորակ կրկնօրինակներ էլեկտրոնային վիճակով:

Բովանդակություն

Ներածություն	7
Մաքրության որակները	12
Մաքրություն շոշափելի անմաքրությունից	16
Ի՞նչ է Վուդուն.....	17
Վուդույի լիարժեք նկարագրությունը	17
Վուդույի գերկարևոր գործողությունները	21
Բաներ, որոնք Վուդուն դրաձևում են անվավար	24
<i>Վուդուն խորհուրդ է տրվում հետևյալում</i>	25
Որոշ խախտումներ Վուդույի ժամանակ	27
Որոշ վճիռներ Վուդույի հետ կապված '	31
Գուլպաների վրա մաքրելը և այլն.....	32
Մաքրման համար նախատեսված մասերը.....	32
Գուլպաների մաքրման նախադրյալները.....	33

Գուլպաների մաքրման նկարագրությունը	33
Ժամանակի սահմանափակումները	34
Բաներ, որոնք Դադարեցնում են մաքրման գործողությունը	34
Հիմնական ծիսական մաքրությունը (<i>Ղուլ</i>)	35
Լիարժեք ծիսական մաքրման նկարագրությունը (<i>Ղուլ</i>)	36
Բավարարող <i>Ղուլ</i>	38
Դեպքեր, երբ խորհուրդ է տրվում <i>Ղուլ</i> ը	38
Տաբու (արգելված գործողություններ) Ջենեբեյի պարագայում (Հիմնական ծիսական անմաքրությունը)	39
Որոշ սխալներ և թյուրիմացություններ ծիսական լվացման ժամանակ (<i>Ղուլ</i>)	40
<i>Թայամնում</i>	45
Գործոններ, որոնք դարձնում են թայամնումը թույլատրելի t.....	45

Թայամնումի նկարագրությունը	47
Բաներ, որոնք անվավեր են դարձնում <i>Թայամնումը</i>	47
Նշումներ	47
Որոշ վճիռներ կապված Թայամնումի հետ.....	49
Մաքրելը վիրակապերի և բեկակալների վրա	50
Որոշ վճիռներ բեկակալների մաքրմանը	52
Ինչպես մաքրել տկար մարդուն	53

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Փառք Ալլահին! Թող Ալլահը նարձրացնի Մարգարե Մուհամեդի անունը և պահպանի նրան, նրա ընտանիքը և ուղեկցորդներին ամեն չարիքից :

Մաքրությունը (*Suharwan*) գեղեցիկ խոսք է, որը հաճույք է պատճառում սրտին և հատկանիշ, որ բոլորը ցանկանում են ունենալ : Իսլամական տեսանկյունից , մաքրությունը ունի ընդհանուր իմաստ : Այսպիսով, այն կարող է նշանակել , մի կողմից ֆիզիկական մաքրություն , որը հանդիսանում է մարմնի մաքրությունը կարիքները հոգալուց հետո, կամ ծիսական մաքրություն : Մյուս կողմից , այն կարող է նշանակել հոգևոր մաքրություն , որը հանդիսանում է հոգևոր մաքրությունը ամեն աղտից , մեղքերից և ճնշող անհնազանդությունից և ուսմունք լավ արարքներին և խոսքերին : Մաքրության այս համապարփակ իմաստը արտահայտվում է Մարգարե Մուհամեդի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերում , ինչպես հաղորդել է Աբու Հուրեյրան, թող Ալլահը գոհանա նրանով ասաց. «**Ինչ էք դուք կարծում , եթե մեկի դռան մոտ կա գետակ , որտեղ նա հինգ անգամ լողանում է , կլինի՞ որևէ կեղտ նրա վրա :**

Նրանք պատասխանեցին . « Ոչ, ոչինչ չի մնա:» Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. « Այդ նման է հինգ աղոթքների, որոնց միջոցով Ալլահը հեռացնում է մեղքերը :»» (Բուխարի և Մուսլիմ)

Ծիսական մաքրությունը աղոթքի (Սալահ) նախապայմանն է , որը կազմված է կամ լվացումից, (Վուդու) փոքր անմաքրությունների դեպքում , կամ ծիսական լոզանք (Ղուսլ) , մեծի դեպքում : Եթե մուսուլմանը մաքրում է իրեն ըստ Ալլահի պատվիրանների և Մարգարեյի հրահանգների, նրա աղոթքը կմաքրի նրան մեղքերից : Իսլամը ներքին և արտաքին մաքրության կրոն է : Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) զգուշացրել է նրանց, ովքեր աչքաթող են անում ֆիզիկական մաքրությունը , որը համարվում է որոշ գործողությունների նախապայման , այդպիսիք են աղոթքը , Սուրբ Ղուրանի ընթերցելը, հպվելը նրան և այլն : Իբն Աբբասը, հաղորդեց Ալլահի Մարգարեյի խոսքերը, երբ նա անցնում էր երկու գերեզմանների մոտով . ««Նրանք պատիժ են կրում մի բանի համար , որը նրանց չնչին էր թվում . այս մեկը սովորություն ուներ չմաքրել իրեն մեզից , մինչ մյուսը , սովորություն ուներ պոչ կրել :» Հետո նա խնդրեց թաց ճյուղ, որը նա կոտրեց երկու մասի և դրեց ամեն կեսը մի գերեզմանի վրա , հետո նա ասաց. «Այսպիսով, պատիժը կնվազի , մինչ նրանք , (ճյուղերը) , կչորանան :»» (Բուխարի և

Մուսլիմ)

Սովորացնելով իր ուղեկցորդներին սիրել մաքրություն, նա սովորություն ուներ ասել հետևյալը.

«Օ, Ալլահ , Փառք լինի քեզ այնքան շատ, որքան լրացնում է երկինքը և երկիրը և այնքան շատ , որքան Դու ցանկանում ես : Օ, Ալլահ, մաքրիր ինձ ձեռքով, կարկուտով և պաղ ջրով: Օ, Ալլահ, մաքրիր ինձ իմ մեղքերից, ինչպես ճերմակ զգեստ մաքրվում է աղտից :» (Ահմեդ)

Իսլամի ուսմունքը կոչում է մաքրության : Ջաֆիրը ասաց, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) մեկ անգամ եկավ նրանց մոտ և տեսավ մի մարդու , գզգզված մազերով : Նա ասաց.

«Ձե՞ր կարող նա գտնել որևէ բան, մազերը կարգավորելու:» Երբ նա մեկ ուրիշ մեկին տեսավ կողտոտ հագուստով, նա ասաց. «Ձե՞ր կարող այս մարդը գտնել որևէ բան մաքրելու իր հագուստը:» (Ահմեդ, Նասայի և Աբու Դաուդ)

Իբն Ալ- Քայումը ասաց. «Եթե մարդը մաքրում է իրեն և հետո հանդիպում Ալլահին , հետագա կյանքում նա կմտնի Դրախտ, առանց խոչընդոտների : Ամեն դեպքում , եթե նա իրեն չի մաքրում այս աշխարհում , եթե նրա

ամնաքրությունը մնում է , ինչպես անհավատներինը , նրան չի թույլատրվի մտնել Դրախտ , սակայն , եթե նրա անմաքրությունը անցողիկ է , նրան կթույլատրվի մտնել Դրախտ , այն բանից հետո , երբ նա մի որոշ ժամանակ կմաքրվի այդ անմաքրությունից Դժոխքում :» (Իգաթաթուլահֆան1 /57)

Իսլամական հեռանկարում ցուցադրվող մաքրության իմաստը , մի փաստ է , որը արտահայտված է Ղուրանում մեկ բառով, (Տահարա), որը ինքնին ունի մի քանի իմաստ .

1. **ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԵՂՔԵՐԻՑ**. Ղուրանը ասում է , կապված սրա հետ .

«Վերցրեք ողորմություն նրանց ունեցվածքից , որպեսզի մաքրեք նրանց և սրբացնեք նրանց դրանով :» (9 : 103)

Ըստ Իբն Աբբասի , (թող Ալլահը գոհանա նրանով),

« Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սահմանեց Չաքյաթուլ-Տարը , որպես մաքրում պահք պահող անձի, դատարկ ու ամոթալի զրույցներից և որպես սնունդ աղքատներին : Եթե որևէ մեկը վճարում է մինչ Այիդի աղոթքը , այն կընդունվի որպես

Զաքյաթ , և եթե որևէ մեկը վճարում է այն աղոթքից հետո , այն կհամարվի ողորմություն , ինչպես ցանկացած ուրիշ ողորմություն :» (Աբու Դաուդ և Իբն Մաջահ)

**2. ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ (ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ)
ԿՈՒՌՔԵՐԻՑ , ԻՆՉՊԵՍ ՆՇՎԵԼ Է
ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐՅԱԼ ԱԼԼԱՀԻ ԽՈՍՔԵՐՈՒՄ , ՈՐԻ
ԻՄԱՍՆ Է.**

« Մաքրեք Իմ Տունը նրանց համար , ովքեր տավաուֆ (շուրջայց) են անում և նրանց համար , ովքեր մնում են այնտեղ երկրպագության համար և նրանց , ովքեր խոնարհվում են գետնին և տարածվում երկրպագության մեջ :»(2 : 125)

**3. ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՓԱՌԱԲԱՆՄԱՆ և
ՊԱՇՏԱՆՄՈՒՆՔԻ ԻՄԱՍՏՈՎ.**

« Նրանք, ովքեր Գրեթի մարդկանց միջից չեն հավատացել և կռապաշտները, չեն կարող չմոլորվել, մինչ պարզ ապացույցները չգան նրանց , մարգարե Ալլահից, ով ընթերցում է անբիծ գրերը:» (98 :1-3)

**4. ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ , ՆԱև ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ Է
ԹՈՒՅԼԱՏՐԵԼԻՆ.**

« Նրանց վրա կլինեն հազուստ նուրբ մետաքսից և հաստ մետաքսից : Նրանք զարդարված կլինեն արծաթյա ապարանջաններով և իրենց Տերը կտա նրանց մաքրող ըմպելիք:» (76 : 21)

5. ՄՐՏԻ ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՍԿԱՄԵՆԵՐԻՑ.

« Եվ , երբ դուք հարցնեք նրանց (Մարգարեյի կանանց) ինչ ցանկանում եք , հարցրեք նրանց միջնորմից ետևից , այդ ավելի մաքուր է ձեր սրտերի և նրանց սրտերի համար :»(33 : 53)

6. ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆԲԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ .

«Եվ հիշիր, երբ հրեշտակները ասացին. Օ, Մարիամ , իրոք, Ալլահը ընտրել է քեզ և մաքրագերծել է քեզ և զերադասել է քեզ աշխարհի (բոլոր) կանանցից (իր ժամանակների) : » (3 :43)

7. ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՂՏԻՑ և ԱՐՏԱԹՈԱՐՆՔԻՑ.

« Ինչ վերաբերվում է նրանց , ովքեր հավատում և բարիք են գործում , Մենք նրանց թույլ կտանք մտնել այգիներ , որի ներքևը գետեր են

հոսում , նրանք կբնակվեն այնտեղ հավերժ , այնտեղ նրանց համար կան մաքուր կողակիցներ (կանայք) և Մենք թույլ կտանք նրանց մտնել բերքառատ երանգ :» (4 : 57)

8. ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ ԾԻՍԱԿԱՆ ԱՆՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

« Օ, դուք , ովքեր հավատացել եք : Երբ դուք արթնանում եք աղոթելու , լվացեք ձեր երեսները և ձեր ձեռքերը մինչ արմունկները և սրբեք ձեր գլուխները թաց ձեռքերով և լվացեք ձեր ոտքերը մինչ կոճերը : Եվ , եթե դուք մեծ ծիսական անմաքրության մեջ եք (Ջանաբա) , մաքրեք ձեզ , լոգանք ընդունելով : Եվ, եթե դուք հիվանդ եք կամ ճամփորդում եք , կամ պատասխանել եք բնության կանչին , կամ մերձեցել եք կնոջը և դուք ջուր չեք գտել , ապա գնացեք դեպի մաքուր հողը, և սրբեք ձեր երեսները և ձեռքերը դրանով : Այլահը չի ցանկանում դնել ձեզ դժվարության մեջ , բայց Նա ցանկանում է մաքրել ձեզ և կատարյալ դարձնել Իր օրհնությունը ձեզ , որպեսզի , դուք կարողանաք շնորհակալ լինել :» (5 : 6)

Աիշան, թող Այլահը գոհանա նրանով , ասաց. Ասմեն հարցրեց Մարգարեյին (Ի.Ա.Ո.Ն) ամսականից հետո լվացվելու մասին : Նա պատասխանեց .

« Զեզանից բոլոր պիտի օգտագործեն ջուր , խառնած սիդար ծառի տերևների հետ և իրենց լավ մաքրեն և հետո , լցնեն ջուր իրենց գլխին և տրորեն ակտիվորեն , մինչ այն հասնի մազարմատներին : Հետո , նրանք պետք է լվանան իրենց այդ մասում : Հետո , նրանք պետք է վերցնեն բամբակի կտոր թաթախված մուշկով և մաքրեն իրենց դրանով :»

Ասմեն ասաց. Ինչպե՞ս պետք է նա մաքրի իրեն դրանից : Որին Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) նկատեց.

« Շատ հեռու է Ալլահը ասմեն անկատարությունից : Նա պիտի մաքրի իրեն : Ասմեն հետո հարցրեց սեռական հարաբերությունից հետո մաքրվելու մասին : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. Նա պիտի լվա իրեն լավ կամ ավարտի լվացումը և հետո լցնի ջուր իր գլխին և հետո լվա մարմնի մնացած մասերը : Աիշան ասաց. Ի՞նչ լավն են Անսար կանայք : Նրանց ամաչկոտությունը չի խանգարում նրանց կրոնը սովորելու :» (Բուխարի և Մուսլիմ)

ՄԱՔՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿՆԵՐԸ

• Գերազանցությամբ , այն հավասար է կես կրոնի: Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց դրա կապակցությամբ .

«« Մաքրությունը հավասար է կրոնի կեսին և խոսքերը . « Փառք Ալլահին, այսինքն Ալիհամդու Լիլեհ, դարձնում են բարի գործերի կշիռը ավելին : «Սուբհան Ալլահ» խոսքերը, որը նշանակում է Ալլահը հեռու է անկատարելությունից և « Ալիհամդու Լիլեհ», որը նշանակում է փառք Ալլահին , լցնում են տարածքը երկրի և երկնքի միջև օրհնանքով : Սալաթը , (աղոթքը) թեթև է , տրվող ողորմությունը ասպացույց է մարդու հավատքի և Սուրբ Ղուրանը խնդրանք է քեզ համար կամ դեմ : Յուրաքանչյուրը սկսում է իր առավտոր պատրաստ է իր հոգու գործարքի, ինչպես ուստ և ազատում կամ կորցնում է այն :» (Մուսլիմ)

• ՄԱՔՐՎԵԼԸ ՄԻՐԵԼԻ Է և ԳՈՀԱՑՆՈՒՄ Է ԱՍՏՕՈՆ. Աբու Հուրեյրան , թող Ալլահը գոհանա նրանով , հաղորդեց մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերը.

«« Հետևյալ տարբերակը լուսաբանվել է , կապված Զուրա մարդկանց հետ . « Ահա մարդիկ, ովքեր սիրում են մաքրել իրենց :» Նրանք սովորություն ունեն մաքրել իրենց հոգով և ջրով , (բնության կանչին պատասխանելուց հետո) ,

այսպիսով , այս տարբերակը լուսաբանվել է նրանց մասին :» (Աբու Դաուդ և Թիրմիզի)

• Այն հավատացյալների հատկանիշներից մեկն է , որովհետև այն երկրպագության տեսակ է , որը տեսանելի է Ալլահին : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց .

« Դուք պիտի իմանաք , որ աղոթքը ձեր արարքներից լավագույնն է : Միայն հավատացյալն է պահպանում վուդուն : » (Իբն Մաջահ , Դարմի և Բայհակի)

• Մաքրությունը պահպանելը մի գործողություն է , որը առաջնորդում է խոսքերի հաստատմանը : Առաքինի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց .

« Եթե մուսուլմանը քուն է մտնում , մինչ նա մաքուր է , (այսինքն լվացում է արեղ) , ապա , երբ նա արթնանում է գիշերվա ընթացքում , նա հիշատակում է Ալլահի անունը և խնդրում է Ալլահին որևէ լավ բան այս կյանքում և Հետագա , Ալլահը անկասկած տալիս է նրան խնդրածը : » (Ահմեդ և Տաբրանի)

• Այն նաև , Աստծո հայացքում մեկ աստիճան բարձրացնում է մարդուն : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)

ասաց Բիլալին , Ֆաջր, առավոտյան աղոթքի ժամանակ :

« Օ, Բիլալ, ասա ինձ ամենախոստումնալից արարքի մասին, որ դու արել ես Իսլամում , քանի որ , ես լսեցի քո կոշիկների ձայնը Դրախտային Այգիներում : Բիլալը պատասխանեց . Ես չեմ արել ոչ մի արարք ավելի հուսալի քան այս . ես միշտ լվացում եմ արել օրվա ընթացքում և գիշերը , որից հետո կամավոր աղոթել եմ :» (Բուխարի և Մուսլիմ)

• Մաքրության պահպանումը հեռացնում է մեղքերը : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Երբ համապատասխան աղոթքի ժամը գալիս է , եթե ցանկացած մուսուլման կատարյալ ձևով լվացվում է , հնազանդորեն խոնարհվում է , ապա , այն դառնում է նրա անցյալ մեղքերի քավություն , այնքան ժամանակ , մինչ նա չի գործել մեծ մեղք և այս վերաբերվում է բոլոր ժամանակներին :»

« Կարո՞ղ եմ ես ասել մի բան, որի շնորհիվ Ալլահը ջնջում է մեղքերը և բարձրացնում է մարդու աստիճանը : Նրանք ասացին. « Այո, Օ, Ալլահի Մարգարե :» Նա ասաց. Կատարել լվացում, անկախ տարածայնությունների, առարկել ավելի շատ տեղերի համար մզկիթում և սպասել հաջորդ

աղոթքին , աղոթելուց հետո : Այս այնքան լավ է որքան Ռաբաթը (հանուն Ալլահի գիշերը արթուն մնալը) :» (Մուսլիմ)

• Ամր Իբն Աբսահը , հարցրեց Ալլահի Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) լվացման մասին : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Ինչ վերաբերվում է լվացմանը , երբ դուք լվանում եք ձեր ձեռքերը , ձեր մեղքերը դուրս են գալիս ձեր եղունգներից և մատների ծայրերից : Եթե դուք ողողեք ձեր բերանը և քթանցքները, լվանաք ձեր դեմքը և ձեռքերը և թները մինչ արմունկները , սրբեք ձեր գլուխը և լվանաք ձեր ոտքերը մինչ կոճերը , դուք կունենաք ձեր բոլոր մեղքերը լվացված : Երբ դուք դնում եք ձեր դեմքը գետնին երկրպագելու Ալլահին , դուք կմաքրվեք ձեր բոլոր մեղքերից , կարծես լինեք ձեր ծնված օրը :» (Նասայի)

• Այն իրական բնույթի հատկանիշներից է : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Տաս գործողություններ են պահանջվում իրական բնույթին: Դրանք են , բեղերը կտրելը , մորուք աճեցնելը , միսվակով ատամներ մաքրելը, քթի մեջ ջուր քաշելը , եղունգներ կտրելը , մատների արանքները լվալը , թնատակերի մազերի

հեռացնելը , սեռական օրգանների շուրջ մազերի սափրելը և բնական ամեն կարիքից հետո մասնավոր մասերը ջրով լվալը : Հաղորդողը ասաց. Ես մեռացա տասներորդը , բայց այն կարող է բերանի ողողելը լինել:» (Մուսլիմ)

• Աբու Հուրեյրայի կողմից ևս մեկ այլ հատկանիշ է նշված , կապված լվացման հետ : Մեկ անգամ Ալլահի Մարգարեն այցելեց գերեզմանոց և ասաց.

« Խաղաղություն քեզ : Հավատացյալ մարդկանց բնակավայր և մենք , եթե Ալլահը այդպես ցանկանա , կմիանանք ձեզ : Ես սիրում եմ տեսնել իմ եղբայրներին : Նրանք , (նրա ուղեկցորդները) ասացին . « Մի՞թե մենք քո եղբայրները չենք , Ալլահի Մարգարե :» Նա ասաց. « Դուք իմ ուղեկցորդներն եք և մեր եղբայրները նրանք են , ովքեր չեն եկել աշխարհ :' Նրանք ասացին. Ալլահի Մարգարե , ինչպե՞ս դու կճանաչես քո Ումմայի այն մարդկանց , ովքեր դեռ չեն ծնվել : Նա ասաց. պատկերացրեք մի մարդու , ով ունի ձիեր սպիտակ կետերով ճակատներին և ոտքեր այն ձիերի մեջ , որոնք ամբողջովին սև են , ասեք ինձ , արդյո՞ք նա չի ճանաչի իր իսկ ձիերին : Նրանք ասեցին . իհարկե , Ալլահի Մարգարե : Նա ասաց. Նրանք

կգան սայիտակ դեմքերով և թևերով և ոտքերով լվացում կատարած և ես կհասնեմ Միստերնին (ավագան , որից Մարգարեն տալիս է իր հետևորդներին թարմ ջուր ըմպելու Դատաստանի Օրը) նրանցից առաջ : Որոշները կհեռացվեն իմ Միստերնից , ինչպես թափառող ուղտ : Ես կբղավեմ . Եկեք , եկեք : Հետո ինձ կասվի . Այս մարդիկ փոխել են իրենց , քեզանից հետո և ես կասեմ . հեռացեք , հեռացեք :» (Մուսլիմ)

Մաքրություն պահպանելը վարակներից պաշտպանվելու ամենամեծ ձևն է : Տարածված կարծիք է , որ «Կանխարգելումը բուժումից լավ է :» Հին ժամանակներում ասվել է . « Մեկ դիրհամ կանխարգելումը ավելի լավ է , քան հարյուր քաշ բուժումը :»

Այս գիրքը կվերաբերվի մաքրությանը շոշափելի կամ անտեսանելի անմաքրություններից : Ես աղոթում եմ Ալլահին , որ այն լինի օգտակար : Ամեն :

Աբդուլռահմեն Ալ- Շիհա

Ռիյադ 11535

Էլ. Հասցե. info@islamland.com

ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆ ՇՈՇԱՓԵԼԻ ԱՆՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆՆՆԵՐԻՑ

Յուրաքանչյուրի համար , ով մտադրվել է աղոթել «վուդուն» (վացումը) , պարտադիր է , քանի որ , այն հանդիսանում է դրա նախապայման : Եթե մարդ ցանկանում է աղոթել , նա առաջինը պիտի վացվի , եթե ունի փոքր անմաքրություններ , կամ ծիսական լոզանք (դուա) , եթե առկա են մեծ անմաքրություններ (ջանաբա) : Թեթևանալուց հետո , մեզից կամ կղղանքից , անհրաժեշտ է մաքրվել ջրով , կամ անձեռոցիկով կամ քարերով : Եթե մարդ ընտրում է դրանցից մեկը , ապա ջուրը ավելի լավ է , որովհետև այն մաքրում է արդյունավետ և հեռացնում է աղտը .

- Մեզը և մարմնի այլ արտաթորանքները , պետք է մաքրվեն ջրով մինչ , անմաքուր տարրը հեռացված է :

- Այսպիսի անմաքուր տարրի հեռացումը , կարելի է կատարել քարերի , կտորի , թղթի , նմանատիպ բաների միջոցով : Քարերի օգտագործման դեպքում , քանակը պիտի լինի

առնվազն երեքը¹: Եթե այն չի հեռացվում, ապա քարերի քանակը պիտի շատացվի, մինչ մաքրությունը կատարյալ լինի : Մովորաբար, գերադասելի է քարերի կենտ քանակ, քանի որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Եթե մարդ օգտագործում է քարեր, թող օգտագործի երեք անգամ :» Նա նույնպես ասաց. « Եթե մարդ պատասխանում է բնության կանչին, նա պիտի օգտագործի երեք քար մաքրվելու, այն կլինի արդյունավետ :» (Ահմեդ, Աբու դաուդ և Նասայի)

• Աջ ձեռքը չպիտի օգտագործվի մաքրելու մասնավոր մասերը, քանի որ այդ արգելված է : Այս, հաղորդված է Աբդուռ-ռահմեն իբն Ջեյդի, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) , կողմից .

«Մալմանին հարցրեցին, արդյո՞ք Մարգարեն սովորեցրել է նրանց ամենը, ներառյալ կարիքներից հետո մաքրվելը, որին նա պատասխանեց . « Այո, նա արգելեց մեզ շրջվել Քիբլայի ուղղությամբ կարիքները հոգալու ժամանակ, օգտագործել աջ ձեռքը, մաքրվելուց, օգտագործել ամենաքիչը երեք քար, կամ մաքրել

---

¹ Մեր դարում և օրերում, զուգարանի թուղթը բնական փոխարինող է քարերին :

**մեզ ոսկորով կամ պարարտանյութով :» (Մուսլիմ ,
Աբու Դաուդ և Թիբուհի)**

ԻՆՉ Է ՎՈՒԴՈՒՆ.

Այն մարմնի որոշակի մասերի ջրով լվանալն է: Այդ մասերից են դեմքը, երկու ձեռքերը և երկու ոտքերը: Այն նախապայման է և պարտադիր, և կամավոր աղոթքների համար փոքր անմաքրություններից հետո: Փոքր անմաքրություններից են միզելը, կղզանքը, ուղտի միս ուտելը: Վուդուն սահմանվել է աղոթքի հետ, Հիջրայից մեկ ամիս առաջ և այն մուսուլման ազգի առավելությունն է մյուս ազգերի նկատմամբ:

Լվացումը հետևյալ գործողությունների նախապայմանն է.

- Աղոթք (Սալահ), անկախ պարտադիր է, թե կամավոր: Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Ոչ ոքի աղոթքը չի ընդունվի անմաքրության վիճակում, մինչ չկատարվի լվացում:» (Բուխարի և Մուսլիմ)

- Տաուաֆ (Քաբբայի շուրջայց). Ինչպես Մարգարե Մուհամեդը (Ի.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Սուրբ Տան շուրջայցը աղոթք է , միակ բացառությամբ , որ Ալլահը թույլատրել է խոսել դրա ընթացքում :» (Մուսնադ Շաֆայի)

• Հպումը Սուրբ Գրքին (Ղուրանին) . Աբու բաբր իբն մուհամեդ իբն Ամրը ասաց .

«« Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) գրեց նամակ , Յեմենի մարդկանց , որտեղ ասվում էր . « Ոչ ոքի չի թույլատրվում հպվել Ղուրանին , մինչ նա մաքուր չէ :»» (Նասայի, Դարքունթնի և Բայիակի)

ՎՈՒՂՈՒՅԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

• Մտադրությունը , (նիյե) , արտի գործողություն է , որը ոչ մի կապ չունի լեզվի հետ : Այն նշում է ցանկություն կամ ծրագիր , որևէ բան անելու : Այսպիսով , մարդը մտադրված է իր սրտում ներկայացնելու վուդու (լվացում) , որպեսզի կարողանա անել գործողություններ , որոնք պահանջում են այդ : Այդպիսի գործողություններից են աղոթքը , տաուաֆը և Ղուրանին հպվելը : Նա , նաև , կարող է հեռացնել անմաքրությունը առանց այդպիսի մտադրության : Չկա ոչ մի հաղիթ , որտեղ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) հայտնում է մտադրության մասին , վուդույի ,

աղոթքի կամ որևէ այլ երկրպագության դեպքերում : Բացի այդ, Ալլահը քաջատեղյակ է մարդու սրտի մտադրություններին : Մտադրության անհրաժեշտության ապացույցը հաղորդվել է Օմարի , (թող Ալլահը գթա նրան), կողմից, ով ասաց.

« Գործողությունների ամբողջականությունը հիմնված է մտադրությունների վրա և յուրաքանչյուրը կպարզևատրվի ըստ իր մտադրությունների :» (Համաձայնեցված)

• Պետք է արտաբերել «Բիսմիլեհ» խոսքը , որը թարգմանվում է ինչպես « Ալլահի Անունով » : Այդ նշում է Աբու Հուրեյրայի հաղիթը , որը ասում է .

« Ոչ մի աղոթք վավերական չէ առանց վուդու և ոչ մի վուդու վավերական չէ առանց Ալլահի Անունը հիշատակելու :» (Ահմեդ , Աբու Դաուդ , Իբն Մաջահ)

Առաքինի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) նույնպես ասաց.

« Ցանկացած կարևոր բան կլինի թերի , կամ քիչ օրհնված, եթե այն չի սկսվել Ալլահի Անունով :» (Ահմեդ)

• Անհրաժեշտ է լվալ ձեռքի ավերը երեք անգամ վուդու անելուց առաջ: Աուս Իբն Աուս Ալ-Թակաֆին, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), ասաց.

« Ես տեսա, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) լվաց իր ձեռքի ավերը երեք անգամ , երբ վուդու արեց :» (Ահմեդ և Նասայի)

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) նույնպես ասաց.

« Եթե ձեզանից ցանկացած մեկը արթնանում է , նա չպիտի իր ձեռքերը մտցնի տարրայի մեջ , մինչ չլվանա երեք անգամ , քանի որ նա չգիտի , թե որտեղ էին դրանք կամ ինչին էին հպվում , երբ քնած էին գիշերվա ընթացքում :» (Համաձայնեցված)

• Պետք է ողողել բերանը և քթանցքները երեք անգամ

« Ալին, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), ջուր ունեք բերված իրեն , որից նա ողողեց իր բերանը և քթածակերը, հետո նա մաքրեց իր քիթը ձախ ձեռքով : Նա արեց այդ երեք անգամ , հետո ասաց. Այսպիսին էր Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) լվացումը :» (Ահմեդ և Նասայի)

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) նույնպես ասաց.

« Եթե մարդ վուդու է անում , թող մաքրի քիթը և ,եթե նա մաքրում է իրեն քարախճով միզելուց կամ կողանքից հետո , թող անի այդ կենտ քանակով :» (Բուխարի)

Աիշան , (թող Ալլահը գոհանա նրանով) ,
ասաց Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերը.

« Բերանի և քթանցքների ողողումը վուդույի կարևոր մասն է :» (Դարքութնի)

Խորհուրդ է տրվում օգտագործել աջ ձեռքը, բերանը և քթանցքները ողողելուց , այսինքն, ջուր ներս քաշելուց և ձախը, այն դուրս հանելուց : Այս հիմնված է Ալի Իբն Աբի Տալիբի , (թող Ալլահը գոհանա նրանով) , վարվելաձևի վրա :

« Երբ նա մտցրեց իր ձեռքը տաբրայի մեջ և վերցրեց մի ափի չափ ջուր , նա ,հետո , ողողեց իր բերանը և քթանցքները և մաքրեց դրանք իր ձախ ձեռքով : Նա արեց այդպես երեք անգամ : Դրանից հետո նա ասաց. Այս է Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) վուդուն :» (Նասայի)

• Անհրաժեշտ է լվանալ երեսը ամենաքիչը մեկ անգամ : Ավելի լավ է անել այդ երեք անգամ , երեսին ջուր լցնելով : Երեսը պետք է ջրով պատվի վերևի մասից, որտեղից աճում են մազերը , մինչ

կգակը կամ մորուքը և աջ ականջի բլթակից մինչ ձախը: Դուրանը ասում է.

«Օ, դուք, ուրբեր հավատում եք: Երբ դուք արթնանում եք աղոթելու, լվացեք ձեր երեսները և ձեռքերը մինչ արմունկները, սրբեք ձեր գլուխները, անց կացնելով թաց ձեռքերը մազերի միջով և լվացեք ձեր ոտքերը մինչ կոճերը:» (Ալ-Մեյիդահ :6)

• Լվանալ ձեռքերը մատների ծայրերից մինչ արմունկը, ներառելով այն, ամենաքիչը մեկ անգամ, սակայն երեք անգամ ավելի լավ է: Խորհուրդ է տրվում սկսել աջ ձեռքից, հետո ձախից և անել այդ առանց մատանու կամ ժամացույցի, որպեսզի ջուրը հասնի ամեն մասի: Այս մասին նշվում է.

«Աբու Հուրեյրան, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), լվաց իր աջ ձեռքը մինչ արմունկը, հետո ձախը նույն ձևով: Նա լվաց իր աջ ոտքը մինչ կոճը, հետո ձախը նույն ձև: Հետո նա ասաց. Ես տեսա Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) լվացվել է այսպես:» (Մուսլիմ)

• Թաց ձեռքերով գլուխը սրբելը առջևից էտ, հետո դրա շուրջ, խրախուսելի է: Աբդուլլահ Իբն Ջեյդ, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), ասաց.

« Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սրբում էր իր ճակատը գլխի ետևից և հետո ճակատից ետ , իր թաց ձեռքերով :» (Մուննայի հադորդողներ)

• Մարգարեյի վուդույի մեկ այլ նկարագրության մեջ, նշվում է, որ .

« Նա սրբում էր իր գլուխը ջրով միայն մեկ անգամ :» (Համաձայնեցված)

• Ականջները մաքրելը մեկ անգամ , ևս խրախուսելի է : Այն արվում է ցուցամատը ականջի ներսից և բթամատը ետևից : Իբն Աբբասը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), Մարգարեյի վուդույի նկարագրությունում ասաց.

« Նա սրբեց իր գլուխը և ականջները մեկ անգամ :»

Մեկ այլ հադորդման մեջ նա ասաց.

« Նա սրբեց իր գլուխը և հետո իր ականջները ցուցամատը ներսի և բթամատը դրսի կողմից :» (Ահմեդ & Աբու Դաուդ)

• Լվալ ոտքերը ամենաքիչը մեկ անգամ , խրախուսելի է : Սակայն ավելի լավ է , լվանալ երեք անգամ , մատներից մինչ կոճերը : Կոճերը

անհրաժեշտ է լվանալ նույնպես : Իբն Ամրը , (թող Ալլահը գոհանա նրանով) ասաց.

« Մենք ճամփորդության մեջ էինք Մարգարեյի հետ և Ալ- Ասր աղոթքը անցել էր : Մենք լվացվում էինք և սրբում թաց ձեռքերով մեր ոտքերը, չէինք լվանում դրանք մանրակրկիտ , երբ նա ասաց մեզ բարձրաձայն . Անեծք կրունկներին , դժոխքի կրակների պատճառով :» (Համաձայնեցված)

• Անհրաժեշտ է անել վերոհիշյալ քայլերը կարգով և իրավահաջորդությամբ , ինչպես նշվել է Սուրբ Ղուրանում , որի իմաստը թարգմանվում է հետևյալ կերպ.

« Օ, դուք , ովքեր հավատացել եք : Երբ դուք արթնանում եք աղոթելու , լվացեք ձեր երեսները , ձեռքերը մինչ արմունկները և թեթևակիորեն սրբեք ձեր գլուխները և լվացեք ձեր ոտքերը մինչ կոճերը :» (Ալ- Մեյիդահ : 6)

Իրավահաջորդությունն նշանակում է , որ չպետք է հետաձգել մարմնի մի մասի լվանալը , մինչ մյուսը չորացել է : Օմարը , (թող Ալլահը գոհանա նրանով), հաղորդեց, որ .

« Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) տեսավ մի մարդու աղոթելիս , սակայն , նրա ոտքերի մի մասին ,

այնքան մեծ որքան դիրհամը, ջուր չեր կպել : Այսպիսով , Մարգարեն կարգադրեց նրան կրկնել վուդուն և աղոթքը :»

ՎՈՒՂՈՒՅԻ ԳԵՐԿԱՐՆՈՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

• Անհրաժեշտ է սկսել ամենը աջ կողմից: Աիշան , թող Ալլահը գոհանա նրանով , ասաց, որ

« Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սիրում էր սկսել աջ կողմից , երբ հազնում էր կոշիկ , սանրում էր մազերը , լվացվում էր և իր ամեն գործողությունները :» (Համաձայնեցված)

Նա (Խ.Ա.Ո.Ն) նույնպես ասաց.

«Լվացում կատարելուց , սկսեք ձեր աջ կողմից :» (Իբն Մաջահ)

• Անհրաժեշտ է լվալ մարմնի մասերը երեք անգամ , բացի գլխից, որը սրբում են մեկ անգամ :

« Մի բեդվին եկավ Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ , հարցնելու վուդույի մասին : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ցույց տվեց նրան երեք անգամ ամեն գործողություն և ասաց. Այս է

վուդուն : Եթե որևէ մեկը սրանից ավելին է անում , նա սխալ արարք է գործում :» (Ահմեդ և Նասայի)

• Անհրաժեշտ է օգտագործել միսվակ կամ ատամի փայտիկ : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց .

« Եթե ես չծանրաբեռնեյի իմ մարդկանց , ես կհրահանգեյի նրանց , օգտագործել ատամի փայտիկներ , ամեն վուդույի ժամանակ :» (Ահմեդ)

• Անհրաժեշտ է նաև մատները անց կացնել մորուքի միջով : Անասը , (թող Ալլահը գոհանա նրանով) , ասաց , որ

« Մարգարեն , երբ վուդու էր անում , սովորություն ուներ վերցնել ավուվ լի ջուր և լցնել մորուքի վրա , և մատները անց կացնել դրա միջով և հետո ասել . Այսպես է , իմ Տերը , փառք լինի Նրան , հրամայել է ինձ :» (Աբու Դաուդ , Բայիաքի և Հակիմ)

• Տրորել , լվացված մասերը խրախուսելի է : Մբդուլահ իբն Ջեյդը , (թող Ալլահը գոհանա նրանով) , ասաց .

« Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) բերում էին Մուդի մեկ երրորդը , այսինքն , մոտ վեց հարյուր գրամ ջուր : Նա լվացում էր անում և տրորում էր իր ձեռքերը :» (Իբն Խուզեյմա)

- Որպեսզի ավելացվի ճակատի պայծառությունը, պետք է լվալ դրա վերին մասից, մինչ մազարմատները, այս պետք է անել, երբ լվանում ենք դեմքը, ինչպես նաև ձեռքերը մինչ արմունկները և ոտքերը մինչ կոճերը: Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Իմ մարդիկ կգան Դատաստանի Օրը պայծառ երեսներով, ձեռքերով և ոտքերով, վուդույի հետքերով: Եթե ձեզանից մեկը կարող է երկարացնել պայծառությունը, թող անի այդ:» (Համաձայնեցված)

- Անհրաժեշտ է Մատները անց կացնել ձեռքերի և ոտքերի մատների արանքով: Իբն Աբբասը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), հաղորդեց մարգարեյի (Ի.Ա.Ո.Ն) խոսքերը.

« Երբ դու վուդու ես անում, անց կացրու մատները ձեռքերի և ոտքերի մատների արանքով :» (Ահմեդ, Թիրմիզի և Իբն Մաջահ)

- Անհրաժեշտ է հանել մատանին, այնպես որ ջուրը հասնի այնտեղ: Աբու Ռաֆեան, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), ասաց, որ

« Ալլահի Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն) սովորություն ուներ հանել իր մատանին, երբ վուդու էր անում :»

• Խրախուսելի է նաև քթի մեջ ջուր քաշել , բացի նրանցից , ովքեր պահքի մեջ են : Լաքիթ իբն Մաբուրան ասաց.

«« Օ, Ալլահի Մարգարե (Խ.Ա.Ո.Ն) ,ասա ինձ վուդույի մասին : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) պատասխանեց . Կատարիքի կատարյալ վուդու , անց կացրու քո մատները ձեռքի և ոտքի մատների արանքով և ջուր քաշիր քթի մեջ , եթե պահք չես պահում :»» (Մուննայի հադիթդոհներ)

• Անհրաժեշտ է նաև գուր չվատնել ջուրը : Աբդուլահ իբն Մուդաֆալը , (թող Ալլահը գոհանա նրանով) , լսեց , որ իր որդին ասաց. « Օ, Ալլահ, ես խնդրում եմ Քեզ , տալ ինձ սպիտակ ապարանք Դրախտի աջ կողմում , եթե ես մտնեմ այդտեղ :» Նա ասաց նրան . « Ջավակս, Խնդիր Ալլահից Դրախտ և ապաստան Դժոխքից : Ես լսեցի, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Այս ազգի մեջ կլինեն մարդիկ, ովքեր ոտնձգություն են արել մաքրման և խնդրանքների հարցում :» (Աբու Դաուդ)

Այս հարցում մեր օրինակն է մեր Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն):

«Նա սովոր էր լոգանք ընդունել Սաայով², (մոտ 2.5 լիտր ջրով) մինչ հինգ Մուդ և վուդու անել մուդով (մոտ 0.6 լիտր)» (Համաձայնեցված)

• Խոսքեր , որոնք նախաչդում են դրան : Օմարը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), ասաց, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասց.

«« Եթե որևէ մեկը կատարյալ ձևով լվացվում է և հետո ասում է . «Ես վկայում եմ , որ չկա ոչ մի իրական աստված քան Ալլահը, Միակը , ով չունի գուգրնկեր իր հետ և վկայում եմ , որ Մուհամեդը Իր ստրուկն է և Մարգարեն », ապա Դրախտի ութ դարպասները կբացվեն նրա համար , մտնելու ցանկացած մեկով :»» (Մուսլիմ)

• Խրախուսելի է ներկայացնել երկու ռաքյաթ վուդույից հետո, որը կոչվում է վուդու աղոթք , և որը հիմնված է Մարգարեյի սովորության վրա , որի մասին հաղորդել է Ուքբահ Իբն Ամերը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) .

« Եթե մարդ լվացվում է լավ, հետո աղոթում է երկու ռաքյաթ նվիրվածությամբ իր մամնով և սրտով , նա , անկասկած , տեղ կունենա Դրախտում :» (Մուսլիմ)

---

² Չափման միավոր , որը հավասար է մոտ 2.5 լիտր ջրին :

ԲԱՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԴԱՐՁՆՈՒՄ ԵՆ ՎՈՒԴՈՒՆ ԱՆՎԱՎԵՐ

- Մարմինը որևէ բանից դատարկելը, ինչպես միզելը, կեղտոտելը , կամ քամի բաց թողնելը :

Ամենաբարձրյալ Աստվածն ասաց.

«... կամ , մեկը գալիս է բնական կարիքներից հետո :» (Ալ- Մայդահ :6)

Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Ձեզանից ցանկացածի աղոթքը, ով անմաքրության վիճակում է, (հաղաթ), չի ընդունվի , մինչ չկատարվի լվացում :»

Մի մարդ հարցրեց Աբու Հուրեյրային, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) . Ի՞նչ է «Հաղաթը» Աբու Հուրեյրա : Նա պատասխանեց . « Քամի բաց թողնելը :» (Համաձայնեցված)

- Ուրետրալ ելքի կամ նախասերմնային հեղուկի (մադիի) և շագանակագեղձի սեկրեցիայի (վադի) դեպքերում : Ալին ասաց.

« Ես մի մարդ էի, ում նախասերմնային հեղուկը հեշտությամբ հոսում էր: Այսպիսով, ես խնդրեցի մի մարդու այդ մասին հարցնել Ալլահի Մարգարեյին (Ի.Ա.Ո.Ն), (քանի որ նա կապ ուներ նրա դստեր հետ): Երբ նա հարցրեց Մարգարեյին (Ի.Ա.Ո.Ն), նա ասաց. Լվա քո սեռական օրգանը և լվացում արա:» (Բուխարի)

• Կատարյալ քնի դեպքում, որի ժամանակ մարդը անգիտակից է: Ալին, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), հաղորդեց, որ Ալլահի Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Աչքը, երբ արթնանում է, կանխում է քանուբաց թողումը: Եթե որևէ մեկը քնում է, նա պետք է կատարի լվացում:» (Ահմեդ, Աբու Դաուդ և Իբն Մաջահ)

Ամեն դեպքում, քնկոտությունը, որի ընթացքում մարդ գիտակից է, անվավեր չի դրաձնում վուդուն:

• Ուղի մսի օգտագործման դեպքում: Ջաբիր Իբն Մամուրահը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), հաղորդեց, որ մի մարդ հարցրեց Մարգարեյին (Ի.Ա.Ո.Ն)

«« Անհրաժեշտ է, արդյոք լվացում անել ոչխարի մսի օգտագործումից հետո :» Նա

պատասխանեց. « Եթե դու ցանկանում ես լվացում անել , այլապես, մի արա այդ :» Մարդը կրկին հարցրեց. « Անհրաժեշտ է լվացում անել ուղտի մսի օգտագործումից հետո :» Նա ասաց. « Կարող ենք մենք աղոթել ուղտի մնացած մասերի վրա :» Նա պատասխանեց .« Ոչ :»» (Մուսլիմ և Ահմեդ)

• Զգայության կորուստների դեպքում, որոնք կարող են պատճառ լինել լուսնոտության , էպիլեպսիայի , գիտակցության կորստի, թմրամոլության և հարբեցողության: Գիտակցության առկայությունը վուդույի վավերականության նախապայմանն է :

• Ձեռքի ավոլ սեռական օրգաններին հպվելու դեպքում : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Եթե տղամարդը ձեռք է տալիս իր առնանդամը , նա պիտի վուդու անի և եթե կինն է ձեռք տալիս իր ցայքը, նա նույնպես պիտի վուդու անի :» (Ահմեդ)

• Փսիսելու դեպքում : Հաղորդվել է , որ

« Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) փսիսեց և այնուհետ վուդու արեց :» (Ահմեդ)

• Անկանխատեսված արյունահոսության դեպքում: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Ով փսխում, քթից արյունահոսում է աղոթքի ժամանակ , պետք է վուդու անի :»

• Կնոջը հպվելու դեպքում, որը կատարվում է ցանկությանը և հաջորդում է սերմնաժայթքումով: Իբն Աբբասը ասաց. Սերմնաժայթքումը ունի լողանալու կարիք : Ինչ վերաբերվում է նախասերմնային հեղուկին, (մադիի) և շագանակագեղձի սեկրեցիային (վադի), նա ասաց. Լվացեք ձեր առնանդամը և վուդու արեք , ինչպես պահանջվում է աղոթքի ժամանակ :

Վուդուն խորհուրդ է տրվում հետևյալում

• Քնելուց առաջ: Ալ- Բարա Իբն Ազիբ , (թող Ալլահը գոհանա նրանով), հաղորդեց .Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Անկողին մտնելուց առաջ լվացում արեք , այնպես , ինչպես աղոթքից առաջ , պառկեք աջ կողմի վրա և ասեք.« Ալլահումա ասլամթու ուաջիի իլայք , ուա ֆաուադաթի ամրի իլայք , ուա ալջաթու Չահրի իլայք , ոադբաթան ուա ոահբաթան իլայք , լա մալջա ուա մանջա մինկա իլլա իլայք : Ալլահումա ամանթու բիկիթաբիքալ լադիի անգալթա , ուա բինաբիյիքալ լադիի առսալթա .» , որը թարգմանաբար նշանակում է .

Օ, Ալլահ , ես անձնատուր եմ լինում Քեզ և վստահում եմ ամենը Քեզ և կախված եմ լինում Քո օրհնանքից, Քո և վախով ,և հույսով : Չկա փախուստ Քեզանից և չկա պաշտպանության որևէ վայր և ապահովություն , բացի Քեզանից : Օ, Ալլահ , ես հավատում եմ Քո Գրքին, (Ղուրանին) , որը Դու լուսաբանել ես և Քո Մարգարեյին ((Մուհամեդին) (Խ.Ա.Ո.Ն)), որին Դու ուղարկել ես : Ապա , եթե դու մահանաս այդ գիշեր , դու կմահանաս իրական կրոնում , (այսինքն , Իսլամում) : Թող հետևյալ խոսքերը լինեն քնելուց առաջ քո վերջին խոսքերը : " (Բուխարի)

• Մեծ ծիսական անմաքրության (Ջանաբայի) դեպքում, եթե մարդ ցանկանում է սնվել, ըմպել, քնել կամ նորից սեռական հարաբերություն ունենալ : Ամմար Իբն Յասերը ասաց.

« Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) խորհուրդ տվեց մարդուն, ով Ջանաբայի մեջ է, վուդու անել, ինչպես անում է աղոթքի դեպքում, եթե նա ցանկանում է սնվել, ըմպել կամ քնել :» (Ահմեդ և Թիրմիզի)

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) նույնպես ասաց.

« Եթե մարդը գնում է անկողին կնոջ հետ և հետո մտադրվել է նորից մերձենալ , թող վուդու

անի :» (Հաղորդված բոլորի կողմից, բացի Բուխարիից)

• Ծիսական լոգանքից առաջ, ջանաբայի և ամսականներից և հետծննդյան ժամանակների դեպքում : Աիշան, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), ասաց, որ

«Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն), Ջանաբայի լոգանքից առաջ, սովորություն ուներ լվալ իր ձեռքերը և օգտագործում էր իր աջը լցնելու ջուր իր ձախ ձեռքին, լվալու իր մասնավոր մասերը, հետո վուդու էր անում , այնպես , ինչպես աղոթքի համար :» (Համաձայնեցված բոլորից)

• Վուդույի թարմացում ամեն աղոթքի դեպքում : Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

« Եթե դժվար չլիներ իմ ազգի համար , մուսուլմանների , ես հրաման կտայի նրանց վուդու անել ամեն աղոթքի ժամանակ և օգտագործել ատամի փայտիկ ամեն վուդույի հետ :» (Ահմեդ)

Նա նույնպես ասաց.

« Եթե մարդ վուդու է անում, մինչ նա ծիսականորեն մաքուր է, նրա վուդույի պարզևր կլինի տաս բարիք, (այսինքն տաս հասանեթ

կգրվի նրան) :» (Աբու Դաուդ , Թիրմիզի և իբն Մաջահ)

ՈՐՈՇ ԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐ ՎՈՒԴՈՒՅԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

• Մտադրվելով վուդու անել : Ըստ Իբն Ալ-Քայումի , Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սովորություն չունեի բարձրաձայն ասելու վուդույի սկզբում . «Ես մտադրվել եմ հեռացնել ծիսական փոքր անմաքրությունը կամ դարձնել աղոթքը թույլատրելի :» Ոչ էլ նրա ուղեկցորդները արել են այդ , ոչ մի խոսք չէր ասվել , լինի դա հաստատուն , կամ կասկածելի շղթայից :

Իմամ Իբն Տայմիյան ասաց. Մտադրությունը, անելու լվացում (այսինքն վուդու , մեծ ծիսական մաքրում , (ծիսական լոզանք) , Տայամում , աղոթք (սալաթ), պարտադիր բարեգործություն (զաքյաթ) , քավություն և ուրիշ երկրպագություններ) , չի պահանջում արտաբերել որևէ բան, ինչպես համաձայնեցված է իսլամի Իմամների կողմից : Մտադրությունը սրտում է : Եթե մարդ արտաբերում է անմտադրված , հակառակը, ինչ նա մտադրվել էր իր սրտում , ապա ինչ նա

մտադրվել է, այդ վավեր կլինի : (Ֆատուա
Քուբրա էջ.213, Մաքրման Գիրք)

• Արտահայտություններ , վուդու անելու
ժամանակ, երբ մարդ լվանում է մարմնի մասերը
, ինչպես օրինակ, երբ լվանում են աջ ձեռքը
ասեն. « Օ, Ալլահ , Տուր ինձ իմ Գրառումների
Գիրքը Դատաստանի Օրը աջ ձեռքը:» « Երեսը
լվալուց պետք է ասել. » Օհ, Ալլահ , Դարձրու իմ
դեմքը պայծառ այն օրը , երբ որոշ դեպքեր
կպայծառանան և մյուսները կմթագնեն :» Ըստ
Իբն Քայումի , ապացուցված է , որ ոչինչ չի ասվել
Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) կողմից վուդույի
ժամանակ , բացի «Բիսմիլեհ»-ից, որպես սկիզբ և
վկայություն : » Չկա ոչ մի իրական աստված
բացի Ալլահից և Մուհամեդը (Խ.Ա.Ո.Ն) Իր
Մարգարեն է: Օ, Ալլահ , Դարձրու ինձ նրանցից,
ովքեր շրջվում են դեպի Քեզ քավությամբ և
նրանցից, ովքեր մաքրում են իրենց :»

Մեկ այլ սովորությունում, հաղորդված
Նասայի կողմից , նշվել է հետևյալ
արտահայտությունները.

« Օ, Ալլահ, Փառք և Գովք լինի Քեզ : Ես
վկայում եմ , որ չկա իրական աստված , քան
Դու : Ես փնտրում եմ Քո թողությունը և շրջվում
եմ առ քեզ քավությամբ :»

Պետք է սրբել պարանոցը , գլուխը սրբելուց հետո : Իմամ իբն Տայմիյան , (թող Ալլահի գուրը լինի նրան) , ասաց. Չկա որևէ ապացույց , որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սրբեց իր պարանոցը վուդույում , և ոչ մի Հադիթ չի հաղորդվում : Ոչ մի սովորություն , որը նկարագրում է Մարգարեյի վուդուն , չի պարունակում նշում, որ նա սրբում է իր պարանոցը : Այսպիսով , մուսուլմանական գիտնականների մեծամասնությունը չեն խրախուսում այս գործողությունը : Նրանք, ովքեր խրախուսում են , հիմնվում են Աբու Հուրեյրայի հաղորդած սովորության վրա , որը թույլ է : Եթե մարդ չի սրբում իր պարանոցը , նրա վուդուն համարվում է վավեր : (Ֆատուա Քուբրա , էջ. 280, Մաքրության Գիրք)

- Վուդույի համար նախատեսված մասերի անկատար լվացման դեպքում.

«Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) տեսավ աղոթող մարդու և նկատեց , որ նրա ոտքերի դիրհամի չափով մասը չուներ ջրի հետքեր : Այսպիսով, նա հրահանգեց նրան կրկնել իր վուդուն :» (Հաղորդված Իմամ Ահմեդի, Աբու Դաուդի կողմից, ով ավելացրեց 'և աղոթքը' բառերը և Ալ Հակիմի կողմից.)

• Վուդույի կրկնության դեպքում, առանց աղոթքի (սալաթի), երկու վուդուների միջև . Իմամ Իբն Տայմիյան ասաց. Իրավաբանները միայն քննարկում են մարդու վիճակը , ով աղոթում է առաջին վուդույից հետո, արդյոք խրախուսելի է վերականգնել վուդուն : Այն դեպքում, երբ նա չի աղոթում դրանից հետո , չի խրախուսվում նրան վերականգնել վուդուն : Այսպիսի վուդուն կարող է նույնիսկ հանդիսանալ հերետիկության գործողություն , որը Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) Սուննայի և մինչ օրս բոլոր մուսուլմանների գործնականի հետ հակամարտության մեջ է :

• Գերազանցել երեք անգամից ավել վուդուն, նույնպես Մարգարեյի հրահանգներին դեմ է: Նա ասաց.

«Եթե մարդ նորարարություն արեց իր կրոնում մի բան , որը դրան չի պատկանում , ապա այն կմերժվի:» (Համաձայնեցված)

• Որոշ մարդիկ, ունենալով աղտ մարմինների կամ հագուստի վրա , ոչ միայն չեն հեռացնում այն լվալով, այլև կարծում են, որ պետք է կրկնեն վուդուն : Շեյխ Սալեհ Ալ-Ֆոզանսը պատասխանելով տվյալ խնդրին վերաբերվող հարցին , ասաց. Եթե աղտ կա մարդու մարմնի կամ հագուստի վրա , նրա

վուդու անելուց հետո , ապա այն չի ազդում դրա վրա , քանի որ նա ոչինչ չի արել անվավեր համարելու այն: Միակ բանը, որ նա պիտի անի այն է, որ լվանա աղտը մարմնից և հագուստից և աղոթի և ոչ մի սխալ բան չկա այստեղ : (Ֆատուա նուրուն ալա- Դարբ , էջ. 107)

- Երեսը լվալու դեպքում , պետք է լվալ ամբողջ երեսը ներառելով մորուքի և ականջների եղած տարածքը :

- Որոշ կանայք , վուդույից հետո , կարող են մաքրել փոքրիկ երեխաների մասնավոր մասերը ձեռքերով , հետո գնալ աղոթելու , չնայած այն բանի , որ իրենց վուդուն անվավերական է դարձել, իրենց երեխաների մասնավոր մասերին հպվելուց հետո :

- Որոշ կանայք ունեն մատնահարդարանք : Պետք է նշել , որ այս կկանխի ջրի հասնելը եղունգների, այսպիսով կդարձնի վուդուն անկատար, անվավեր և աղոթքը կդառնա անվավեր : Այսպիսի կանայք պետք է կրկին աղոթեն, վավեր վուդու անելուց հետո : Նույնը վերաբերվում է մարմնի որևէ մասի ներկին կամ շպարին , որը պետք է լվալ, եթե չկա թույլատրելի բացատրություն :

- Որոշ մարդիկ կարծում են , որ մասնավոր մասերի լվանալը պահանջվում է ամեն վուդույի հետ, որը ճիշտ չէ : Այն պահանջվում է մարդուց, ով պատասխանում է բնության կանչին : Քնի կամ

քանու բաց թողման դեպքում , չի պահանջվում լվալ մարմնի այդ մասերը , կարելի է անմիջապես անել վուդու :

• Որոշ մարդիկ կարող են կարծել , որ կենդանիների մասնավոր մասերին հպումը անվավերականացնում է վուդուն : Ըստ Իմամ Իբն Տայմիյայի, կենդանի կամ մեռած կենդանու մասնավոր մասերին հպումը չի անվավերականացնում վուդուն : (Ֆատուա Քուբրա էջ. 280 , Մաքրման Գիրք)

ՈՐՈՇ ՎՃԻՌՆԵՐ ՎՈՒՂՈՒՅԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ

Հարց. Եթե մարդ վուդու է արել , այնուհետ գնացել աղոթելու , արդյո՞ք նրա աղոթքը անվավեր է դառնում, այն դեպքում, երբ նա զգում է , որ կարծես որևէ բան, ինչպես մեզը, կաթում է :

Պատասխան. Սոսկ զգացումը, որը հիմնված է կասկածի վրա, չի անվավերականացնում աղոթքը , այսպիսով, նա չպիտի դադարեցնի իր աղոթքը :

«Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) հարցրեցին մի մարդու մասին, ով զգում էր, թե ինչ որ բան է

կատարվում իր հետ աղոթքի ժամանակ և նա պատասխանեց .« Նա չպիտի դադարեցնի իր աղոթքը մինչ չլսի ձայն կամ չզգա վատ հոտ :» (Բուխարի, Մուսլիմ , Թիրմիզի , Իբն Մաջահ և Ահմեդ)

Ամեն դեպքում , եթե նա համոզված է , որ մեզի կաթիլները իրոք, թափվում են , նրա վուդուն կլինի անվավեր և պահաջվում է լվալ այն, մինչ մաքրվելը (և հետո նրա աղոթքը անվավեր չի լինի , եթե նա անի, ինչ պահանջվում է) : (Ֆատուա Քուբրա էջ. 281 Մաքրման Գիրք)

Հարց. Եթե մարդ համբուրում կամ գրկում է կնոջը և արտազատում է նախասերմնային հեղուկ, արդյո՞ք պահանջվում է կրկնել վուդուն, թե ոչ :

Պատասխան. Նրա վուդուն դառնում է անվավեր: Նա պետք է մաքրի իր մասնավոր մասերը և կատարի վուդու : (Ֆատուա Քուբրա էջ. 294, Մաքրման Գիրք)

Հարց. Եթե թարախը անդադար հոսում է տղամարդու առնանդամից , արդյո՞ք նրա աղոթքը վավեր է:

Պատասխան. Նա չպիտի դադարի իր աղոթքը , բայց նա պիտի աղոթի ինչպես հարմար է նրան : Եթե թարախի արտահոսքը չի դադարում վուդու և աղոթք կատարելու ժամանակահատվածում , նա պիտի աղոթի թարախի առկայության դեպքում : Ամեն դեպքում, նա պիտի օգտագործի որոշ պահպանիչ միջոցներ , թարախի տարածումը կանխելու համար : (Ֆատուա Քուրբրա , էջ . 310 Մաքրման Գիրք)

Հարց. Բավակա՞ն է արդյոք, ծիսական լոզանքը (Ղուսլ), որպեսզի վուդու չարվի :

Պատասխան. Եթե մարդուց պահանջվում է ծիսական լոզանք , նրան խորհուրդ է տրվում նախորոք վուդու անել : Այսպիսով, նա կատարյալ վուդու է անում , հետո լոզանք ընդունում : Երբ նա ավարտում է լոզանքը , նրանից չի պահանջվում անել վուդու : Սակայն, եթե նա ծիսական լոզանք է ընդունում միայն , առանց վուդույի, հետևելով դրա հերթականությանը , ապա այս դեպքում վուդուն անհրաժեշտ չէ : (Իսլամական վճիռ որոշ գիտնականներից էջ. 1/ 191)

ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԻ ՎՐԱ ՄԱՔՐԵԼԸ.

Այս գործողության թույլտվությունը և վավերականությունը հիմնված է Ջարիր Իբն Աբդուլլահի սովորույթի վրա .

«Ես տեսա, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) միզեց և հետո վուդու արեց և սրբեց իր Քուֆերը գուլպաները :» (Համաձայնեցված)

Լվացվել, հետո գուլպա հագնելը և հետո դրանց վրա սրբելը մյուս լվացման համար , ավելի լավ է , քան դրանք հագնելը առանց լվացման և հանելը հաջորդի համար : Ալ- Մուդիբահ Իբն Շուբահը ասաց.

«Ես Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) հետ ճամփորդության մեջ էի : Ես մտադրվեցի հանել իր կաշվե գուլպաները , բայց նա ասաց. «Թող, քանի որ ես դրանք հագել եմ վուդու անելուց հետո » և նա սրբեց դրանց վրա :»» (Համաձայնեցված)

**ՄԱՔՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ
ՄԱՍԵՐԸ.**

Պետք է մաքրել, սրբել գուլպաների մակերեսը , ինչպես արել է Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն): Ային, թող Ալլահը գոհանա նրանով ասաց.

«Եթե կրոնը հիմնված լիներ անձնական կարծիքի վրա , ապա գուլպաների խորը մակերես մաքրելը, սրբելը կլիներ ավելի համապատասխան : Ես տեսա Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սրբեց իր կաշվե գուլպաների մակերեսը » (Աբու Դաուդ և Տաբրանի)

ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԻ ՄԱՔՐՄԱՆ ՆԱԽԱԴՐՅԱԼՆԵՐԸ.

1. Կաշվե գուլպաները և դրա նման բաները , պետք է հազնել վուդույից հետո : Այս հիմնված է Ալի Մուդիբահի վերոհիշյալ սովորության վրա :

2. Գուլպաները պիտի մաքուր լինեն աղտից : Եթե դրանք մաքուր չեն, ապա չի կարելի օգտագործել , սրբելու կամ աղոթքի համար :

« Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) մեկ օր առաջնորդում էր իր ուղեկցորդներին աղոթքում, իր գուլպաները հազին : Աղոթքի ընթացքում նա հանեց դրանք , որովհետև Ջիբրիլը, Գաբրիելը ասաց, նրան , որ դրանք մաքուր չեն:»

3. Կաշվե գուլպաների և դրա նման բաների սրբելը պահնջվում է միայն վուդույի դեպքում, այլ ոչ թե ծիսական լոգանքի դուսուլ: Մաֆուան Իբն Ասսալը ասաց.

«Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց մեզ , չհանել մեր գուլպաները մինչ մենք ճամփորդում էինք երեք օր և գիշեր, բացառության այն դեպքերի , երբ գտնվում ենք մեծ ծիսական անմաքրության (ջանաբա) մեջ : Միայն միզելու , կղղանքի և քնելու դեպքում , մենք կարող ենք սրբել դրանք :» (Ահմեդ , Թիրմիզի և Նասայի)

4. Գուլպաների սրբելը պիտի լինի որոշակի ժամանակի սահմաններում , որը մեկ օր և գիշեր է բնակիչների և երեք օր ու գիշեր ճանապարհորդների համար : Ալի Իբն Աբի Տալիբը հարցրեց սրբելու ժամանակի սահմանումների մասին և Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) պատասխանեց

«Ճանապարհորդողի համար . Երեք օր ու գիշեր , բնակչի համար , մեկ օր ու գիշեր :» (Մուսլիմ և ուրիշներ)

5. Գուլպաները պետք է ծածկեն ոտքերի այն մասերը , որոնք պետք է լվալ:

ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԻ ՄԱՔՐՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ .

Հագնելով մաքուր գուլպաներ կամ կոշիկներ լվացումից հետո , մուսուլմանը կարող է սրբել դրանք ջրով , հանելու և ոտքերը լվալու փոխարեն : Նա պետք է անց կացնի իր թաց աջ ձեռքը իր աջ ոտքով, ոտնաթաթերից մինչ վերին մասերը , հետո թաց ձախ ձեռքը ,ձախ ոտքին նույնապես: Ալ-Մուհիբրա Իբն Շուբահը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), նկարագրեց Մարգարեյի վուդուն ասելով.

« Հետո նա վուդու արեց և սրբեց գուլպաները դնելով իր աջ ձեռքը աջ գուլպային և իր ձախ ձեռքը ձախ գուլպային , հետո սրբեց նրանց մակերեսը մեկ անգամ, կարծես ես տեսնում եմ նրա մատների հետքերը գուլպաների վրա հիմա :»

ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԱՀՄԱՆՈՒՄԸ .

• Երեք օր ու զիշեր ճանապարհորդի և մեկ օր ու զիշեր բնակչի համար, ըստ Ալիի վերոհիշյալ սովորության :

• Ժամանակահատվածը սկսվում է առաջին մաքրումից , փոքր ծիսական անմաքրությունից (հաղաթ) հետո , որը հիմնված է գիտնականների

վճռի վրա և ավարտվում է 24 ժամում բնակչի և 72 ժամում ճանապարհորդի համար :

ԲԱՆԵՐ , ՈՐՈՆՔ ԴԱԴԱՐԵՑՆՈՒՄ ԵՆ ՄԱՔՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ.

Դրանցից են.

- Մեծ ծիսական անմաքրությունը, ջանաբա, հիմնված վերը հիշված սովորության վրա ,հաղորդված Մաֆուանից :

- Մաքրելու կամ սրբելու նշված ժամանակահատվածի ավարտի դեպքում , որն է մեկ օր ու գիշեր բնակչի համար և երեք օր ու գիշեր ճանապարհորդի համար, ինչպես նեւ է Ալի Իբն Աբի Տալիբը , (թող Ալլահը գոհանա նրանով) :

- Երկու կամ մեկ գուլպայի հանելու դեպքում:

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԾԻՍԱԿԱՆ ՄԱՔՐՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՂՈՒՍԼ)

Այն նշանակում է լվալ ամբողջ մարմինը ջրով: Այն անհրաժեշտությունն է.

• Սերմնահեղուկի գատման դեպքում, ինքնաբավարարման , թաց երազների և հարաբերությունների հետևանքով:

«**Եթե դու ջանաբայի վիճակում ես , (այսինքն, սեռական հարաբերությունից հետո) , մաքրիր քեզ (լվա քո ամբողջ մարմինը) :»** (Ալ-Մայիդահ: 6)

Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

« **Ղուսլ, (հիմնական ծիսական լոգանքը) պարտադիր է սերմնազատումից հետո :»** (Թիրմիզի, Իբն Մաջահ և Ահմեդ)

• Սեռական հարաբերության դեպքում, նույնիսկ եթե սերմնազատում տեղի չի ունեցել: Տվյալ դեպքում երկու ամուսիններն էլ պիտի լոգանք ընդունեն ղուսլ: Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«**Եթե ամուսինը նստում է նրա, (կնոջ) ոտքերի արանքը և խորանում է նրա մեջ, ղուսլ պարտադիր է , անկախ նրանից սերմնազատում եղել է , թե ոչ :»** (Մուսլիմ)

- Ամսականների, հետծննդյան արյան դադարման դեպքում: Դուրանը ասում է.

«Նրանք հարցնում են քեզ կապված ամսականների հետ : Ասա, Այն հարամ, (անթույլատրելի) է , այսպիսով հեռու մնացեք կանանցից այդ ժամանակ և մի մերձեցեք նրանց մինչ նրանք մաքրվեն: Եվ , երբ նրանք մաքրել են իրենց , ապա գնացեք նրանց մեջ , ինչպես Ալլահը պատվիրել է ձեզ : Իրոք, Ալլահը սիրում է նրանց, ովքեր շրջվում են դեպի Նա և սիրում է նրանց, ովքեր մաքրում են իրենց :» (Ալ- Բակարա :222)

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց Ֆաթիմա Բինթ Աբի Հուբեյշին

« Թող աղոթքը ամսականի օրերին, հետո դուսլ արա և հետո աղոթիր :» (Համաձայնեցված)

- Մահվան դեպքում. Այսպիսով, եթե Մուսուլմանը մահանում է , կենդանի մուսուլմանները պետք է լողացնեն նրան : Ում Աթիյան, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), հաղորդեց.

«« Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) եկավ մեզ մոտ , երբ նրա դուստրը մահացավ և ասաց. « Լվացեք նրան երեք, հինգ կամ ավել անգամներ ջրով և սիրի տերևներով , եթե կարձեք , որ

պետք է, վերջում ցողացք կամֆորա կամ դրա նման մի բան , նրա վրա :» Երբ մենք ավարտեցինք , մենք տեղեկացրեցինք նրան և նա տվեց մեզ իր գոտկասավանը և ասաց մեզ փաթաթել նրան դրա մեջ :»» (Համաձայնեցված)

« Այն դեպքում, երբ անհավատը ընդունում է Իսլամ, նա պիտի ծիսական լոգանք ընդունի : Այս հիմնված է Քեյս իբն Ասիմի հաղորդած սովորույթի վրա .

«Ես եկա Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ , ընդունելու Իսլամ , այսպիսով նա հրամայեց ինձ լոգանք ընդունել ջրով և սիդրի տերևներով :» (Աբու Դաուդ և Նասայի)

Աբու Հուրեյրան հաղորդեց , որ

««Երբ Թումամա ալ- Հանաֆին ընդունեց իսլամ , Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ուղարկեց նրան Աբու Տալիայի ազարակ և պատվիրեց նրան անել ծիսական լոգանք : Այնտեղ նա լոգանք ընդունեց և երկու ռաքյաթ, կքանիստ աղոթք արեց , որին Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. "Քո եղբոր հավատքը աճել է :»» (Ահմեդ)

ԼԻԱՐԺԵՔ ԾԻՍԱԿԱՆ ՄԱՔՐՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ. (ՂՈՒՄԼ)

• Նա մտադրվում է , իր սրտում, ներկայացնել դուստր , հեռացնելու մեծ ծիսական անմաքրությունը (ջանաբան), ամսականից կամ հետծննդյան ժամանակաշրջանից հետո , առանց արտաբերելու այսպիսի մտադրությունը , որովհետև ոչինչ չի հաղորդվել , որը ապացուցի , որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) արտաբերել է մտադրությունը ներկայացնելու դուստր , վուդու , աղոթք կամ երկրպագման մեկ այլ գործողություն :

Բացի այդ , Ալլահը Քաջատեղյակ է , թե ինչ է կատարվում մարդկանց մտքերում : Այս հիմնված է Մարգարեյի սովորության վրա , որը հաղորդել է Օմարը , (թող Ալլահը գոհանա նրանով) .

«Գործողությունները հիմնված են մտադրության վրա : Յուրաքանչյուրը ունի իր մտադրությունների պտուղը :» (Համաձայնեցված)

• Նա ասում էր «Բիսմիլեհ» այսինքն , Ալլահի Անունով : Հետո նա լվանում էր իր ձեռքերը , հետո իր մասնավոր մասերը և հեռացնում էր աղտը : Աիշան , (թող Ալլահը գոհանա նրանով) , հաղորդեց .

«Երբ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) լոգանք էր ընդունում սեռական հարաբերությունից հետո, նա սկզբում լվանում էր իր ձեռքերը, հետո նա իր աջ ձեռքով ջուր էր լցնում իր ձախ ձեռքին և լվանում էր իր մասնավոր մասերը: Հետո նա լվացում էր անում, այնպես, ինչպես աղոթքի ժամանակ: Հետո նա վերցնում էր ջուր ձեռքի ակոսից և լցնում էր իր գլխին և մատները սահեցնում էր մազարմատներով: Եվ, երբ նա գտնում էր, որ դրանք բավականին թրջվել են, դրանից հետո նա լցնում էր երեք ակոսափ ջուր իր գլխին և հետո լցնում էր ջուր իր մարմնին և հավասարաչափ լվանում էր իր ոտքերը :» (Մուսլիմ)

- Հետո, նա կատարում էր լիարժեք վուդու, այնպիսին, ինչպիսին աղոթքի ժամանակ, բացի իր ոտքերից, որը նա հետաձգում էր մինչ լոգանքի ավարտը: Այս հիմնված է վերը նշված սովորության վրա, որը հաղորդեց Աիշան, (թող Ալլահը գոհանա նրանով), որտեղ նա ասաց.

«Նա, հետո կատարում էր լվացում, այնպես, ինչպես աղոթքի ժամանակ :»

- Նա լցրեց երեք ակոսափ ջուր իր գլխին և սահեցրեց մատները մազերի և մորուքի միջով, այնպես, որ ջուրը հասնի գլխամաշկին:

Մայմունան , թող Ալլահը գոհանա նրանով,
հաղորդեց.

« Ես տեղավորեցի ջուր Մարգարեյի
(Խ.Ա.Ռ.Ն) համար լոզանք ընդունելու : Նա լցրեց
ջուր իր ձեռքերին և լվաց դրանք մեկ կամ
երկու անգամ : Հետո , նա լցրեց ջուր իր աջ
ձեռքով իր ձախ ձեռքին և լվաց իր մասնավոր
մասերը : Նա տրորեց իր ձեռքերը գետնին և
լվաց : Նա ողողեց իր բերանը և լվաց իր քիթը ,
ջուր լցնելով և թափելով նրա միջից : Նա լվաց
իւր երեսը և արմունկները երեք անգամ , հետո
իւր գլուխը երեք անգամ : Նա լցրեց ջուր իր
մարմնին և հետո ոտքի կանգնեց իր տեղից և
լվաց իր ոտքերը : Ես բերեցի նրան կտոր , (
սրբիչ), բայց նա վերադարձրեց այն : Նա միայն
թափ տվեց ձեռքերի ջուրը :» (Համաձայնեցված)

• Պետք է ջուր լցնել ամբողջ մամնին ,
տրորելով այն մասերը , որը ի վիճակի է ,
սկսելով աջ կողմից , հետո ձախ : Պետք է
ուշադիր լինել , որ ջուրը հասնի թևատկերին ,
ականջներին , պորտին և մաշկի ծայքերին ,
ինչպես լինում է գեր մարդկանց մոտ , որոնց
մամնի վերին մասերը խաթանում են հասնելու
մարմնի այն մասերին , որոնք գտնվում են գեր
մասերի տակ : Ահշան , (թող Ալլահը գոհանա
նրանով), հաղորդեց .

«Երբ Ալլահի Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն) լոզանք էր ընդունում սեռական հարաբերությունից հետո , նա բերում էր անոթ և վերցնում էր ավաչափ ջուր դրանից և սկզբում լվանում էր իր գլխի աջ կողմը , ձախը և հետո վերցնում էր ավաչափ ջուր և լցնում էր իր գլխին :»
(Համաձայնեցված)

ԲԱՎԱՐԱՐՈՂ ՂՈՒՍԼ

- Պետք է մաքրել աղտը ջրով:
- Պետք է մտադրվել սրտում , ոչ լեզվով, հեռացնել մեծ ծիսական անմաքրությունը , հադաթը:
- Պետք է լցնել ջուր ամբողջ մամնով կամ մտնել ջուրը այնպես, որ այն հասնի թևատակերին , ականջներին , պորտին և մաշկի ծալքերին, որը վերաբերվում է գեր մարդկանց : Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն) ասաց Ումմ Սալամային, թող Ալլահը գոհանա նրանով, դուսլի մասին

«Բավական է ձեզ համար լցնել երեք ավաչափ ջուր ձեր գլխին և հետո լցնել ջուր ձեր վրա և դուք կմաքրվեք :» (Մուսլիմ)

ԴԵՊՔԵՐ, ԵՐԲ ԽՈՐՀՈՒՐԴ Է ՏՐՎՈՒՄ ՂՈՒՍԼ .

- Ուրբաթ Օրվա աղոթքի դեպքում. Աբու Հուրեյրան , (թող Ալլահը գոհանա նրանով), հաղորդեց

«Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. Նա, ով լոզանք է ընդունում , հետո գալիս է Ալ-Ջումա (Ուրբաթօրյա) աղոթքի և հետո աղոթում է ինչ սահմանված է իրեն , հետո լռում է մինչ Իմամը ավարտում է ճառը և հետո աղոթում է նրա հետ , նրա մեղքեր այդ ժամանակարանթացքից մինչ հաջորդ Ուրբաթ , ներվում են և ավելացրած երեք օր :» (Մուսլիմ)

- Երկու տոների աղոթքների դեպքում , որը հիմնված է սովորության վրա, հաղորդված Ալ-Ֆակեհ Իբն Մասադի կողմից .

«Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սովորություն ուներ դուռը անել Ուրբաթ օրը և Ֆիտր և Ադհա տոներիին :» (Ահմեդ Իբն Մաջահ և Բազզար)

- Իհրամի վիճակ մտնելու դեպքում Ումրայի և Հաջի համար :

«Զեյդ Իբն Թաբիթը տեսավ Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) հագուստը հանելուց և լոզանք

ընդունելուց , Իհրամի համար :» (Թիբուհի, Դարքութնի, Բայհակի և Թաբարանի)

- Մեքքա մտնելու դեպքում.

« Երբ Իբն Օմարը ցանկանում էր մտնել Մեքքա , նա քնում էր Դհու Թուվայում մինչ առավոտ , լոզանք էր ընդունում և հետո գնում էր Մեքքա ցերեկը: Նա նշեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) այդպես արեց :» (Մուսլիմ)

ԱՐԳԵԼՎԱԾ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՏԱԲՈՒ ԶԵՆԵԲԱՅԻ ՊԱՐԱԳԱՅՈՒՄ.

- Աղոթք (Սալահ) . Ղուրանը ասում է .

«Օ, դուք, ովքեր հավատցել եք : Մի մոտեցեք աղոթքին, (սալաթ) , երբ դուք հարբած վիճակում եք , մինչ չիմանաք ձեր արտաբերածի իմաստը , ոչ էլ, երբ դուք սեռական անմաքրության (ջանաբայի) վիճակում եք , մի մոտեցեք աղոթքի վայրին, մինչ դուք չեք լվացել եք ձեր ամբողջ մարմինը :» (Ալ- Նիսա: 43)

- Սուրբ Տան (Քաբբայի) շուրջայց. Աիշան , (թող Ալլահը գոհանա նրանով), ասաց.

«Ես եկա Մեքքա , երբ ամսականի մեջ էի, այսպիսով , ես չէի կարող շուրջայց կատարել Սուրբ Տան շուրջ, կամ Մաֆա և Մարվա : Ես բողոքեցի Ալլահի Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) : Նա ասաց ինձ. « Արա այն ինչ ուխտագնացն է անում , բացի Սուրբ Տան շուրջ այցից, մինչ դու կավարտես ամսականը :» (Բուխարի և Մուսլիմ)

- Սուրբ Գրքին, (Ղուրանին) հպվելը կամ վերցնելը , ինչպես նշված է Աբու Բաքր Իբն Մուհամեդ իբն Ամերի սովորությունում .

«Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) գրեց Յեմենցիներին նամակ, որը ներառում էր կանոն. « Ոչ ոք չպիտի հպվի Ղուրանին , մինչ նա չմաքրվի:»» (Նասայի , Դարքութնի և Բայհաքի)

- Սուրբ Ղուրանի ընթերցումը. Ալին, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) ասաց.

« Ես տեսա Ալլահի Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) վուդու անելուց , հետո նա ընթերցեց որոշ հատվածներ Ղուրանից : Նա ասաց. " Այս նրանց համար է , ովքեր ջանաբայի վիճակում չեն : Նրանք , ովքեր ջանաբայի վիճակում են , չի

թույլատրվում ընթերցել նույնիսկ մեկ տարբերակ :» (Ահմեդ և Աբու Յալա³)

• Մզկիթում մնալ. Ալլահի Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Մզկիթը արգելված է կնոջ համար , ամսականի ընթացքում և տղամարդու և կնոջ համար, ով ջանաբայի վիճակում է :» (Իբն Մաջահ և Տաբրանի)

ՈՐՈՇ ՄԽԱԼՆԵՐ և ԹՅՈՒՐԻՄԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԾԻՍԱԿԱՆ ԼՎԱՑՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ (ՂՈՒՍԼ)

• Մարդ կարող է արհամարհել լոգանք ընդունելը, սեռական հարաբերությունից հետո և նույնիսկ չասել իր կնոջը լոգանք ընդունել , մինչ նա չի սերմնաժայթքում : Փաստորեն , երկուսն էլ պետք է ծխական լոգանք (դուսլ) ընդունեն : Այս պարզ է , վերոհիշյալ սովորությունից .

---

³ Այս թույլ է հաղորդված

«Եթե նա, (ամուսինը) նստում է նրա, (կնոջ) ոտքերի միջև և մերձենում է նրան, (ղուսլ) լոգանքը պարտադիր է, անկախ նրանից նա սերմնաժայթքում է, թե ոչ:» (Մուսլիմ)

- Մարդը կարող է հարաբերություն ունենալ կնոջ հետ, հետո հետաձգել զուսլը, մինչ լուսաբաց, այսպիսով նա քնում է առանց վուդու: Այս հակամարտում է Մարգարեյի Սուննային: Ամմար Իբն Յասերը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) ասաց.

«Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) խորհուրդ է տվել մարդուն, ով Ջանաբայի վիճակում է, վուդու անել, ինչպես աղոթքի ժամանակ, այն դեպքում երբ նա ցանկանում է սնվել, ընմպել կամ քնել:» (Ահմեդ և Թիրմիզի)

- Ոմանք կարող են քնել մեծ ծիսական անմաքրության ,(ջանաբայի) վիճակում, հետո, եթե արթնանում են արևածագից մի փոքր առաջ, տայամմում են անում զուսլի փոխարեն, որը համապատասխան կամ թույլատրելի չէ: Շեյխ Աբդուլ Ազիզ Իբն Բազը, (թող Ալլահը գթա նրան), նկարագրեց ճիշտ գործողությունը այս պարագայում, պատասխանելով նրան, ով հարցրեց այս մասին. «Դու պետք է զուսլ անես և ավարտես քո մաքրությունը, հետո աղոթես,

տայամնումը չի խրախուսվում այս պարագայում : Այս կատարվում է այն պատճառով , երբ անձը, ով քնել է կամ մոռացել է պահանջվող աղոթքը , շտապի կատարել այդ իր բոլոր նախապայմաններով, անմիջապես հիշելու կամ արթնանալու դեպքում : Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Երբ մարդը քնում է առանց աղոթելու կամ մոռանում է անել այդ , նա պիտի աղոթի երբ հիշի : Այս միակ քավությունն է :»

Հայտնի է, որ աղոթքը չի կարող ընդունվել առանց մաքրության , որը հիմնված է Մարգարեյի սովորության վրա .

« Աղոթքը անընդունելի է առանց մաքրության:»

Եթե կա ջուր , պետք է օգտագործել այն մաքրության համար , այլապես , տայամնումն է համապատասխան աղոթքի համար : Ալլահն ասաց.

«Եվ, եթե դուք չեք գտնում ջուր , տայամնում արեք մաքուր հողով և սրբեք ձեր դեմքերը և ձեռքերը : Իրոք, Ալլահը Ամենաներողն է :» (Ալ-Նիսա :43) , (Իսլամական

վճիռ , մի խումբ գիտնականների կողմից էջ.1/
199)

• Որոշ կանայք , ովքեր մաքրվում են հետծննդյան արյունահոսությունից, մինչ քառասուն օրը, չեն ընդունում լոգանք (ղուս) և չեն աղոթում կամ պահք պահում Ռամադանին : Այս պարագայում , Շեյխ Աբդուլ Ազիզ իբն Բազր , (թող Ալլահը գոհանա նրանով) ասաց. « Եթե կինը , ով ծննդաբերել է , մաքրվում է քառասուն օրից առաջ , նա պիտի լոգանք ընդունի (ղուս) և աղոթի , ինչպես նաև պահք պահի Ռամադան ամսում : Թույլատրելի է նրա ամուսնուն մերձենալ կնոջը, և այս ամենը համաձայնեցվել է շատ մուսուլման գիտնականների կողմից : Գոյություն չունի հետծննդյան ժամանակաշրջանի նվազագույնը:» (Իսլամական վճիռ մի խումբ գիտնականների կողմից էջ.1/
225)

• Որոշ տղամարդիկ մերձենում են իրենց կանանց իրենց սեռական պահումից հետո , բայց մինչ զուսլը: Շեյխ Աբդուլ Ազիզ իբն Բազր ասաց այդ մասին. Սեռական հարաբերությունը կնոջ հետ ամսականի ժամանակ արգելվում է : Ալլահը , (փառք լինի Նրան), ասաց.

**«Նրանք հարցրեցին ամսականի մասին:
Ասա. Այդ վնասակար բան է , այսպիսով, հեռու**

մնացեք կնոջից ամսականի ժամանակ և մերձեցեք նրանց , երբ նրանք մաքուր են ամսականից :» (Ալ- Բաքարա: 222)

Եթե մարդ այդպես է վարվում , նա պետք է Ալլահից թողություն խնդրի և տա կես դինար բարեգործություն , որպես սխալի քավություն : Ահմեդը և Սուննայի այլ կարգավորողները, հաղորդեցին Իբն Աբբասի պատասխանատվությամբ , որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց այն մարդու մասին, ով մերձենում է կնոջը ամսականի ժամանակ.

«Թող նա տա մեկ կամ կես դինար : Նա կարող է նվիրատվություն տալ երկու արժեքներից մեկը :»

Ամեն դեպքում , նա պետք է սեռական հարաբերություն չունենա մինչ կինը կավարտի արյունահոսությունը և լոզանք կընդունի : Այս հիմնված է Ղուրանի տարբերակում, որի իմաստը հետևյալն է .

«Եվ, մի մերձեցեք նրանց, մինչ նրանք չեն մաքրվում ամսականներից : Եվ , երբ նրանք մաքրել են իրենց , մերձեցեք նրանց ինչպես Ալլահն է հրահանգել ձեզ:» (Ալ- Բաքարա:222)

Այսպիսով, Ալլահը չի թույլատրել սեռական հարաբերություն , մինչ ամսականի արյունահոսությունը չավարտվի և նա լոգանք չընդունի: Եթե սեռական հարաբերությունը տեղի է ունեցել լոգանքից առաջ , ամուսինը մեղք է գործում և պետք է վճարի գինը : Եթե կինը երեխա է ունենում ամսականի ընթացքում կատարված սեռական հարաբերության արդյունքում , նրա երեխան չի կարող ապօրինի լինել , այն օրինական գավակ է : (Իսլամական վճիռ մի խումբ գիտնականներից էջ. 1/218)

- Որոշ մարդիկ կարծում են, որ կինը չպիտի դուրս գա տանից մինչ չավարտի հետծննդաբերական շրջանը : Իրականությունը այն է, որ նա , ինչպես ցանկացած այլ կին, կարող է դուրս գալ տանից , եթե կարիք ունի : Եթե նա կարիք չունի դուրս գալու, ապա ավելի լավ կլինի չանի այդ : Ղուրանը ասում է .

«Եվ մնացեք ձեր տներում և մի ցուցադրեք ձեզ , ինչպես տգիտության ժամանակաշրջանում :» (Ալ- Ահգաբ :33)
(Իսլամական վճիռ , մի խումբ գիտնականների կողմից էջ.1/223)

- Որոշ կանայք կարծում են , որ Հադիթի գիրք կամ Ղուրան ընթերցելը այդ ժամանակ ,

մեղք է : Շեյխ Իբն Բազը ասաց իր պատասխանում . Մեղք չէ կնոջ համար իր ամսականի կամ հետծննդյան շրջանում , ընթերցել մեջբերումներ Դուրանից , առանց հպվելու դրան : Այս ասվում է , հիմնված մուսուլման գիտնականների ավելի ճշգրիտ վճիռների վրա: Ինչ վերաբերվում է ջանաբայի վիճակում գտնվող մարդուն , նա չպիտի ընթերցի Դուրան , մինչ լոգանք չընդունի : Նա կարող է ընթերցել Հադիթի մասին գրքեր և մեջբերվող գրքեր, առանց տարբերակների ներառման : Հաղորդվում է , որ ոչինչ ետ չէր պահում Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) Դուրան ընթերցելուց ,բացի ջանաբայից: Մեկ այլ սովորությունում , հաղորդված Իմամ Ահմեդից, Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ինչ վերաբերվում է նրան, ով ջանաբայի վիճակում է , նա չի կարող ընթերցել նույնիսկ մեկ տարբերակ :» (Իսլամական վճիռ , մի խումբ գիտնականների կողմից էջ.1/ 223)

• Որոշ կանայք , ում ամսականը ավարտվում է հետաձգում են լոգանքը, մինչ աղոթքի սահմանված ժամանակը լրանում է : Շեյխ Մուհամեդ Իբն Ութեյմեն ասաց. Կինը կարող է մաքրել իրեն ամսականներից օրվա հինգ աղոթքներից մեկի ընթացքում , բայց նա

հետաձգում է լոգանքը ուշ ժամի , այն հուսով, որ մնացած ժամը չի թույլ տա ավարտին հասցնել մաքրումը : Այսպիսի հետաձգումը անընդունելի է , քանի որ, նա կարող է ներկայացնել նվազագույն պահանջները մաքրման և աղոթել ժամանակին : Հետո, նա կարող է ունենալ բավական ժամանակ երկարաձգելու կամ ավարտելու մաքրումը : " (Կնոջ բնական արյունը էջ.41)

• Որոշ կանայք , իրենց ամսականներից հետո , լոգանք են ընդունում , չեն աղոթում բաց թողնված աղոթքները : Շեյխ Մուհամեդ Իբն Ութայմինն ասաց. Եթե ամսականը սկսվում է աղոթքը սկսելուց հետո , (օրինակ կեսօրվա աղոթքից կես ժամ հետո) , նա կարող է աղոթել , իր ամսականի ավարտից հետո : Ղուրանը ասաց.

«Իրոք, աղոթքը որոշված է հավատացյալի համար , սահմանված ժամանակ :» (Ալ- Նիսա :103) , (Ֆատուա կնոջ մասին էջ.25)

• Կինը, ով մաքրվել է իր ամսականից կարող է չաղոթել այդ ժամանակ , նրան պարտադրված աղոթքը , նա աղոթում է հաջորդը : Շեյխ Իբն Ութայմին ասաց. Եթե նա, (կինը) մաքրվում է ամսականից և դեռ կա բավական ժամանակ մեկ կքանիստի համար ,

մինչ կսկսի հաջորդ աղոթը , նա պիտի աղոթի այն աղոթքը, որի ընթացքում նա մաքրվել է : Մարգարեն (Խ.Ա.Ռ.Ն) ասաց.

«Նա, ով մեկ կքանիստ աղոթում է Ալ-Ասր , կեսօրվա աղոթքից մինչ արևի մայր մտնելը , նա ունի ամբողջ աղոթքը այդ ժամանակի ընթացքում :» (Բուխարի և Մուսլիմ)

Այսպիսով, եթե նրա ամսականը ավարտվել է կեսօրվա աղոթքի ընթացքում կամ արևածագից առաջ , և կա ժամանակ մեկ կքանիստ անելու մինչ կեսօրվա աղոթքի ժամանակը կավարտվի , կամ արևը կծագի, նա աղոթում է կեսօրվա աղոթքը առաջինը և առավոտյան աղոթքը երկրորդը : (Ֆատուա Կնոջ մասին էջ. 25)

ԹԱՅԱՄՄՈՒՄ

Այն մաքրության մի տեսակ է , որը փոխարինում է վուդույին կամ դուալին , ջրի բացակայության դեպքում : Այն հնարավորություն է մեզ տալիս անելու , այն ինչ վուդուն կամ դուալն են թույլ տալիս , ներառելով աղոթքը , Ղուրանին հավելը և այլն : Ղուրանը ասում է .

«Եվ , եթե դուք տկար եք , կամ ճամփորդում եք , կամ որևէ մեկը պատասխանել է բնության կանչին , կամ մերձեցել է կնոջը և ջուր չի գտել , արեք թայամմում մաքուր հողով և քսեք ձեր դեմքերին և ձեռքերին : Իրոք, Ալլահը Ամենաներողն է :» (Ալ- Նիսա: 43)

ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԴԱՐՁՆՈՒՄ ԵՆ ԹԱՅԱՄՄՈՒՄԸ ԹՈՒՅԼԱՏԵԼԻ

• Ջրի պակասը. Ումրան Իբն Ալ- Հուսեյնը հաղոդեց , որ

«Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) տեսավ մի մարդու նստած մենակ և որ նա չադոթեց միասնական ձևով : Նա հարցրեց նրան, թե ինչը կանխեց նրան միանալու ադոթքին : Մարդը ասաց նրան, որ նա ուներ մեծ ծիսական անմաքրություն (ջանաբա) ջրի բացակայության դեպքում : Մարգարեն ասաց. Օգտվիր հողից , քանի որ այն օգտակար է քեզ համար :» (Համաձայնեցված)

• Այն դեպքում , երբ ջուրը վնասակար է մարմնին, հիվանդության կամ վերքի պատճառով, և ջուրը կարող է երկարաձգել բուժումը կամ ավելացնել տկարությունը : Ջաֆիրն ասաց.

«Մենք գնացինք ճամփորդության : Մեզանից մեկի գլուխը վնասեցին քարով , հետո նա ունեցավ թաց երազ : Նա հարցրեց իր ուղեկցորդներին , եթե թույլատրելի է նրա համար , թայամնում անել : Նրանք ասացին. Մենք չենք կարծում , որ դու կարող ես օգտագործել հողը , մինչ ջուրը հասանելի է , այսպիսով նա լոզանք ընդունեց և մահացավ : Երբ մենք վերադարձանք Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ , պատմեցինք պատմությունը : Նա ասաց. « Նրանք սպանեցին նրան: Թող Ալլահը սպանի նրանց : Ինչու՞ նրանք

չհարցրեցին, եթե չգիտեյին : Տեղեկանալը, տգիտության բուժումն է : Բավական կլինե՞ր նրան Թայամնում անել, կամ կապել իր վերքը, սրբել վիրակապի վրա և լվանալ մարմնի մնացած մասերը :» (Աբու Դաուդ, Իբն Մաջահ և Դարբութնի)

- Եթե կա ջուր, բայց կարիք կա հետազայում ըմպելու կամ պատրաստելու, այս դեպքում կարելի է թայամնում անել և պահել ջուրը : Աբու Դհարը լսեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Մաքուր հողը մաքրության աղբյուր է մուսուլմանի համար, նույնիսկ եթե նրանք մնան առանց ջրի տաս տարի : Երբ նրանք ջուր գտնեն, նրանց համար լավ կլինի օգտագործել այն :» (Թիրմիզի, Նասայի, Աբու Դաուդ)

Ալի Իբն Աբի Տալիբը, պատասխանելով մի անցորդի հարցին կապված ջանաբայի և ջրի պակասության մասին, ասաց.

«Նա պիտի թայամնում անի և չպիտի լվացվի ջրով :» (Դարաբութնի)

- Եթե ջուր փնտրելը վտանգի տակ կոնի կյանքը, պատիվը կամ ունեցվածքը, այնպես,

ինչպես, եթե կա թշնամու, վայրի կենդանիների առկայություն, կամ հեռավորություն :

• Այն դեպքում , երբ այն սառն է և հնարավոր չէ տաքացնել, և համոզված ես , որ օգտագործելը կվնասի : Ամր Իբն Ալ Ասը ասաց.

« Մի շատ ցուրտ գիշեր , Դհաթ Ալ-սալասել հետախուզության ժամանակ, ես թաց երազ ունեցա : Ես վախեցա վտանգել իմ կյանքը , եթե լոզանք ընդունեմ , այսպիսով, ես Թայամմում արեցի և առաջնորդեցի իմ ուղեկցորդներին աղոթքի : Նրանք ասեցին Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) միջադեպի մասին , որից հետո նա կանչեց ինձ և հարցրեց . «Օ, Ամր. Արդյո՞ք դու առաջնորդել ես քո ուղեկցորդներին աղոթքի ջանաբախի վիճակում : Ես ասացի նրան պատճառը, որը ինձ կանգնեցրեց լոզանք ընդունել և ասացի նրան . Ես լսեցի , որ Ալլահը, (փառք լինի Նրան) , ասաց. «Մի սպանեք ձեզ:» Իրոք, Ալլահը Ամենագթասիրտն է առ մեզ: Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ծիծաղեց և ոչինչ չասաց: Մարգարեյի լռությունը խրախուսանքի նշան էր , որովհետև նա երբեք չէր ընդունում կամ լռում , եթե տեսնում էր սխալ արարք:» (Աբու Դաուդ)

ԹԱՅԱՄՄՈՒՄԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Անձը, ով ցանկանում է Թայամմում անել, պետք է մտադրվի մաքրության, կամ ծիսական անմաքրության հեռացման: Հետո պիտի ասի 'Բիսմիլեհ' և հավի մաքուր հողին մեկ անգամ ձեռքի ափով, մինչ մատները բացված են: Հետո, նա պիտի սրբի դեմքը օգտագործելով մատների ներսի կողմը և սրբի ձեռքերը ափերով, մինչ դաստակները: Ինչպես երևում է Ամմարի հաղորդման մեջ." Ես ունեցա սերմնաժայթքում և չգտա ջուր, լոգանք ընդունելու, ես թավալվեցի փոշու մեջ և աղոթեցի: Ես ասացի այդ Ալլահի Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) և նա ասաց.

«Բավական էր քեզ համար անել այդ « Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) կպավ գետնին իր ձեռքի ափերով և հետո փչեց փոշին և հետո սրբեց իր դեմքը և ձեռքի ափերը:» (Համաձայնեցված)

Դարբությունի մեկ այլ հաղորդման մեջ ասվում է. «Բավական է քեզ համար խփել ձեռքի ափերը գետնին, հետո փչել և հետո սրբել քո դեմքը և ձեռքի ափերը:»

ԲԱՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԱՆՎԱՎԵՐ ԵՆ ԴԱՐՁՆՈՒՄ ԹԱՅԱՄՄՈՒՄԸ

• Ամենը, ինչ անվավեր է դարձնում վուդուն , նույնապես անվավեր է դարձնում Թայամմունը :

• Ջուր գտնելը , (նրանց համար , ովքեր ջուր չունեն վուդույի համար) :

• Երբ հանգամանքները կամ խոչընդոտները ջուր օգտագործելու , ավարտվում է :

ՆՇՈՒՄՆԵՐ.

• Եթե մարդը թայամմում է արել և աղոթել , հետո գտել է ջուր կամ խոչընդոտները ավարտվել են աղոթից հետո , նրանից չի պահանջվում կրկնել այդ աղոթքը , նույնիսկ եթե դեռ ժամանակ կա : Աբու Սաիդ Ալ- Քուդրիի ասաց.

«Երկու մարդ գնացին ճամփորդության : Երբ հասավ աղոթքի ժամը , նրանք ջուր չունեյին , այսպիսով նրանք թայամմում արեցին և աղոթեցին: Ավելի ուշ, նրանք ջուր գտան , նրանցից մեկը կրկին աղոթեց, մինչ մյուսը , ոչ: Երբ նրանք հանդիպեցին Ալլահի Մարգարեյին (Խ.Ա.Ո.Ն) և ասացին իրենց պատահածի

մասին, Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն) ասաց վերջինին. «Դու սուննան ես արել » և ասաց մյուսին. « Դու ունես կրկնակի պարզն :» (Աբու Դաուդ և Նասայի)

- Ամեն դեպքում, եթե նա գտնում է ջուր կամ արգելքը անցնում է աղոթքի ընթացքում , նրա աղոթքը դառնում է անվավեր և նրանից պահանջվում է վուդու անել և կրկնել աղոթքը : Աբու Դհարը ասաց. Ես լսեցի Ալլահի Մարգարեն (Ի.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Մաքուր հողը մուսուլմանի համար մաքրության աղբյուր է , եթե նա ջուր չի գտնում , նույնիսկ տաս տարի : Երբ նա գտնում է այն, ապա պիտի օգտագործի, քանի որ այդ ավելի լավ կլինի նրա համար :» (Թիրմիզի , Աբու Դաուդ , Նասայի և այլոք)

- Նա, ով թայամմում է արել մեծ ծիսական անմաքրության պարագայում և կան ընդունելի պատճառներ , որոնք արդարացնում են թայամմումը , չի պահանջվում կրկնել աղոթքը : Ջուր գտնելու կամ պատճառների վերացման դեպքում , պետք է լոզանք ընդունի , հեռացնելու ծիսական անմաքրությունը: Օմրան Իբն Ալ- Հուսեյնը հաղոդեց , որ

«Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) մի մարդ տեսավ, ով մենակ էր նստած և չադոթեց միասնական ձևով: Նա հարցրեց նրան, թե ինչը խոչընդոտեց նրան միանալ ադոթքին: Մարդը պատասխանեց, որ նա ուներ մեծ ծիսական անմաքրություն, (ջանաբա), ջրի բացակայության դեպքում: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց: Օգտվիր հողից, որը օգտակար է: «Օմրանն ավելացրեց, որ ջուր գտնելուց հետո, Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) տվեց ջրի տարրան մարդուն, ով ջանաբայի վիճակում էր և ասաց նրան. Գնա և լցրու այդ քեզ վրա:» (Համաձայնեցված)

ՈՐՈՇ ՎՃԻՌՆԵՐ ԿԱՊՎԱԾ ԹԱՅԱՄՄՈՒՄԻ ՀԵՏ

Հարց. Մարդ հիվանդանոցում չի կարող ջուր օգտագործել վուդույի համար, այսպիսով նա թայամմում է անում, հարվածելով գորգին ձեռքերով: Արդյո՞ք այդ ադոթքը վավերական է:

Պատասխան. Հիվանդը հնարավորության դեպքում պիտի վուդու անի, սակայն դրա բացակայության դեպքում, նա պիտի օգտագործի փոշոտ հողը թայամմումի համար, եթե կրկին դա հնարավոր է, այլապես նա

կարող է օգտագործել իր անկողինը , հատակը , կամ որևէ ուրիշ բան , եթե այն պատված է փոշով : Ղուրանը ասում է .

«Այսպիսով , պահեք ձեր պարտականությունները Ալլահի նկատմամբ և վախեցեք Նրանից , այնքան , որքան հնարավոր է :»

«Ալլահը չի ծանրաբեռնում հոգին, բացի նրա հնարավորությունների չափով :» (Իսլամական վճիռ , մի խումբ գիտնականների կողմից էջ. 1/197)

Հարց. Մարդը, ում ձեռքը վնասված է և նա չի կարող ջուր օգտագործել , թայամմում է անում : Մեկ անգամ նա մոռացավ և աղոթեց առանց թայամմում : Աղոթքի ընթացքում , նա հիշեց , այսպիսով նա թայամմում արեց առանց աղոթքը ընդհատելու : Արդյո՞ք աղոթքը վավերական է :

Պատասխան. Եթե որևէ մեկի վուդույի համար նախատեսված մասերը վնասված են և այն չի կարելի լվալ կամ սրբել , բուժումը չկանխելու համար , ապա թայամմումը պահանջվում է : Եթե նա վուդու անի առանց լվալու վնասված տեղը կամ թայամմում չանի և աղոթի , որից հետո հիշի , ապա նա պիտի

Թայամնում անի և կրկնի աղոթի , քանի որ մինչ այդ արած աղոթքը անվավեր է : Մաքրությունը աղոթքի նախապայման է և մարմնի որևէ չլվանալը, դարձնում է ամբողջ վուդուն անվավեր : «Դրա ապացույցն է Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) հրահանգը այն մարդուն , ով վուդու արեց և թողեց 'դիրհամի' չափով մասը չոր: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) հրահանգեց նրան կրկնել վուդուն:»

Մինչ հնարավոր չէ լվալ կամ սրբել այդ մասը ջրով , պահանջվում է թայամնում : Դուրանը ասում է .

«Եվ, եթե դուք տկար եք , կամ ճամփորդում եք , կամ ձեզանից մեկը պատասխանել է բնության կանչին , կամ մերձեցել է կնոջը և ջուր չի գտել , արեք թայամնում մաքուր հողով և սրբեք ձեր երեսները և ձեռքերը : Իրոք, Ալլահը Ամենաներողն է :» (Ալ- Նիսա :43)

Իբն Աբբասը հաղոդեց, որ

««Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց մարդու մասին , ում գլուխը վնասվել էր, նա լվաց իր մամինը , բացի գլխից , որը վնասված էր:» Աբու Դաուդի հաղորդածում , որը նա վերագրում է Ջեբերին, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)

ասաց. «Նրան բավական կլիներ անել թայամնում : Այսպիսով , նա պահանջվում է կրկնել այն:»» (Իսլամական վճիռ մի խումբ գիտնականների կողմից էջ. 1/ 197)

ՄԱՔՐԵԼԸ ԲԵԿԱԿԱԼՆԵՐԻ և ՎԻՐԱԿԱՊԵՐԻ ՎՐԱ

Բեկակալները, վիրակապերը և դրա նման բաները պետք է սրբել ջրով: Ջաբիրն ասաց.

«Մենք ճամփորդության մեջ էինք: Մեզնից մեկին հարվածեցին քարով, որը վնասեց նրա գլուխը, հետո նա թաց երազ ունեցավ: Նա հարցրեց իր ուղեկցորդներին, արդյոք թույլատրելի է նրա համար թայամնում անել: Նրանք պատասխանեցին. մենք չենք կարծում, որ դու կարող ես հողը օգտագործել, մինչ ջուրը հասանելի է», այսպիսով նա լոգանք ընդունեց և մահացավ: Երբ մենք վերադարձանք Ալլահի Մարգարեյի (Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ, նրան ասեցին պատմությունը: Նա ասաց. "Նրանք սպանեցին նրան: Թող Ալլահը սպանի նրանց: Ի՞նչու նրանք չհարցրեցին եթե չգիտեյին: Տեղեկանալը տգիտության բուժում է: Նրան բավական կլինե՞ր թայամնում անել, կամ վիրակապել իր վերքը, սրբել վիրակապը և լվալ մարմնի մնացած մասերը:» (Աբու Դաուդ, Իբն Մաջահ և Դարբութնի)

Բեկակալների կամ վիրակապերի սրբելը պարտադիր է վուդու, դուսլ , անելուց վնասված մասը լվալու փոխարեն : Եթե մարդը ունի կոտրվածք և ցանկանում է վուդու կամ դուսլ անել , նա պիտի լվանա իր վուդույի համար նախատեսված մասերը մանրակրկիտ : Եթե նա վախենում է վնասել վնասված մասը , նա պիտի սրբի այն ջրով : Եթե ջրով սրբելը կարող է վնասել , նա կարող է վիրակապել վնասված մասը և սրբել վիրակապը : Չի պահանջվում դուսլ անել վիրակապների առկայության դեպքում : Նա շարունակում է սրբել դրանք այնքան ժամանակ, որքան վնասվածքը առկա է : Ամեն դեպքում , եթե վնասը անցնում է մարմնի պահանջվող մասից, ապա այն պիտի լվացվի ջրով :

ՈՐՈՇ ՎՃԻՌՆԵՐԻ ԲԵԿԱԿԱԼՆԵՐԻ ՄԱՔՐՄԱՆԸ.

Հարց. Կա՞ն արդյոք իրավիճակներ բեկակալների վրա մաքրելու, օրինակ , ավելորդ պահանջմունքների դեպքում:

Պատասխան. Բեկակալների սրբելը պետք է լինի պահանջվող մանրակրկիտությամբ : Վուդույի կամ ցավի մասը միակ մասը չէ ծածկելու վիրակապերով կամ բեկակալներով , այլև շջապատող մասերը պետք է վիրակապերի համար , սոսնձվող ժապավեն և այլն : (Ֆետուա Քուֆեյնի սրբելու համար էջ. 26)

Հարց. Արդյո՞ք այդ վիրակապերը և բեկակալները ներառում են հագնելու կտորները, ինչպիսիք են գաուզը և այլն :

Պատասխան. Այո, բեկակալների շուրջ սրբելը նույնը չէ , ինչպես գուլպաների սրբելը, այսպիսով , այն չունի ժամանակի սահմանափակում և կարող է տևել այնքան ժամանակ , որքան պահանջվում է : Բեկակալները տարբերվում են գուլպաներից և կարող են սրբվել և վուդույի և դուսլ դեպքերում : (Ֆետուա Քուֆայնի սրբելու համար էջ. 26)

Հարց. Ինչպե՞ս սրբել բեկակալները : Կարելի է սրբել դրանք ամբողջովին , թե դրանց մի մասը միայն :

Պատասխան. Այո , դրանք պիտի ծածկել փոխարինող բաներով : Այսինքն, ինչպես ամբողջ մասը պիտի լվացվի , և ամբողջ բեկակալը պիտի սրբվի : Ինչ վերաբերվում է

գուլպաների մաքրմանը , այն միայն զիջում է և Սուննան ասում է , որ ավելի նպատակահարմար է սրբել գուլպաների մի մասը : (Ֆատուա Քուֆեյն մաքրելու համար էջ. 27)

ԻՆՉՊԵՍ ՄԱՔՐԵԼ ՏԿԱՐ ՄԱՐԴՈՒՆ

Հիմնված Իսլամական վճիռների վրա ,
մի խումբ գիտնականներից

• Տկար մարդուց պահանջվում է
օգտագործել ջուր, մաքրվելու համար: Այս
վերաբերվում է և վուդույին , և դուսլին:

• Եթե տկար մարդը չի կարող օգտագործել
ջուր , վախի , ցավի կամ հիվանդության
պատճառով , նա պիտի անի թայամմում :

• Եթե նա չի կարող մաքրել իրեն , մեկ այլ
մեկը կարող է օգնել լվալու վուդույի մասերը ,
կամ սրբելու դեմքը և ձեռքերը , թայամմումի
դեպքում :

• Եթե վուդույի կամ դուսլի մասերից մեկը
վնասված է , նա պիտի լվա այն ջրով: Եթե
ջուրը կարող է վնասել , նա պիտի սրբի այն:
Եթե սրբելը ազդում է վերքի վրա , նա կարող է
անել թայամմում , վնասված մասում :

• Եթե նա ունի կոտրված ոսկոր կամ
մարմնի մաս բեկակալի , վիրակապի մեջ, ապա
նա պիտի ջրով սրբի դրանց շուրջ : Նա կարիք
չունի լվացում անել, քանի որ սրբելը
փոխարինում է դրան :

- Թայամնումի համար , նա կարող է հպվել մաքուր պատին կամ ուրիշ փոշոտ առարկայի իր ձեռքերով : Եթե պատը պատված է որևէ այլ բանով և նման չէ գետնի , , ապա նա չպիտի օգտագործի այն թայամնումի համար , մինչ այն չփոշոտվի :

- Եթե Թայամնումը չի լինում գետնին , պատին կամ մեկ այլ փոշոտ առարկային հարվածելով , կարելի է բերել հող տարրայով կամ անձեռնոցիկով և օգտագործել թայամնումի համար :

- Եթե նա թայամնում է անում որևէ աղոթքի ժամանակ և պահում է այն մինչ հաջորդ աղոթքը , նա կարող է աղոթել նույն թայամնումի առկայության դեպքում , քանի որ նա ունի ծիսական մաքրություն և ոչինչ չի արել վնասելու այն :

- Պետք է մաքրել աղտը և անմաքրությունները մարմնից : Եթե նա չի կարող , նա աղոթում է այնպես , ինչպես որ կա , և այդ դեպքում նրա աղոթքը վավերական է և չի պահանջվում նրանից ավելի ուշ կրկնել :

- Պետք է հագնել մաքուր հագուստ աղոթքի համար : Եթե նրա հագուստը աղտոտվում է , նա պիտի մաքրի կամ փոխի այն , այլապես նա պիտի աղոթի նույն հագուստով , առանց հետագայում կրկնելու իր աղոթքը :

• Աղոթքը պիտի կատարվի մաքուր վայրում : Եթե վայրը աղտոտվում է , ապա անձը պետք է մաքրի այն կամ տեղափոխվի , կամ նա կարող է որևէ մաքուր բանով ծածկել այն : Այլապես, նա կարող է աղոթել այդ մասում , և նրա աղոթքը կլինի վավեր և չի պահանջվում կրկնել այն :

• Անթույլատրելի է հետաձգել աղոթքը սահմանված ժամից , անմաքրության պատրվակով: Հակառակը, պետք է մաքրվել որքան հնարավոր է , հետո աղոթել ժամանակին , նույնիսկ եթե մարմնի վրա կա աղտ , որը հնարավոր չէ մաքրել :

• Անձը, ով ունի մեզի խնդիրներ և չնայած դեղորայքի , չի բուժվում , պետք է նոր վուդու անի ամեն աղոթքի համար : Նա պիտի լվա մարմնի աղտոտված մասերը և հագնի մաքուր հագուստ աղոթքի ժամանակ, եթե դա դժվար չէ , այլապես նա կազատվի դրանից : Նա նաև պիտի հսկի մեզի տարածվելը հագուստի , մարմնի կամ աղոթքի վայրի վրա : (Իսլամական վճիռ մի խումբ գիտնականներից էջ.1/1173 Շեյխ իբն Բազ)